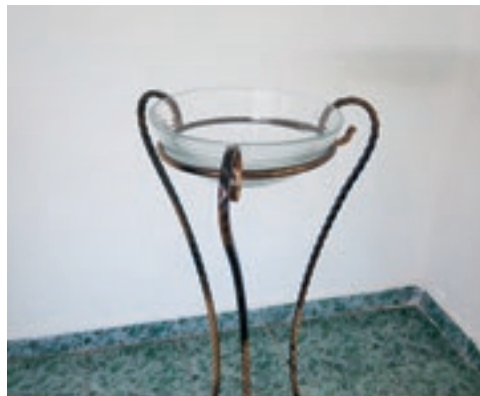

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

SAAMBINDER

Zendingsgemeente Tepelenë, Albanië

19/05/2022
jaargang 100

nr **33**

In Tepelenë, een stadje in het zuidoosten van Albanië, komt vanaf 2009 iedere zondag een groep mensen samen rondom Gods Woord. De gemeente is voortgekomen uit het werk van Zending Gereformeerde Gemeenten (ZGG) en telt drie leden en drie doopleden. Het is een kleine gemeente, maar wat is klein? De apostel Johannes schrijft aan de gemeente van Sardis: 'Doch gij hebt enige weinige namen ook te Sardis, die hun klederen niet bevlekt hebben'

(Openbaring 3: 4a). Wat voor ons klein lijkt, is voor de Heere groot. Hij schrijft de volken op Zijn rol en zegt: 'Deze is aldaar geboren' (Psalm 87: 4c). Ook Feliks Muhameti, als evangelist in opleiding betrokken bij de gemeente, getuigt daarvan: 'Ik heb veel hoop voor Tepelenë, juist omdat het niet afhangt van ons werk, maar omdat we totaal afhankelijk zijn van God voor de redding van zondaren in Jezus Christus.'

Als van een ontijdig geborene gezien

De laatste... en ook de minste! Zo spreekt de apostel Paulus van zichzelf.

En ten laatste van allen is Hij ook van mij, als van een ontijdig geborene, gezien.

1 Korinthe 15:8

Paulus geeft in dit bekende opstandingshoofdstuk, 1 Korinthe 15, een opsomming van al de getuigen van de opstanding van de Heere Jezus. Velen hebben de levende Christus gezien in Zijn opstandingsheerlijkheid. Het begon bij Céfas (Petrus), en daarna volgden de twaalf, toen meer dan vijfhonderd broeders, vervolgens Jakobus en ten slotte al de andere apostelen.

En dan komt Paulus bij zichzelf. Dan gaat Paulus spreken van Paulus. En als hij dan iets van zichzelf gaat zeggen, dan treft ons aanstonds de ootmoedige toon. Het spreekwoord zegt: 'de laatste, maar niet de minste'. Maar dat geldt hier niet. Paulus ziet zichzelf als de laatste én ook als de minste. Als de minste van al de apostelen (vers 9).

Ds. J.B. Zippro,
Terneuzen

'Hij is ook van mij gezien!' In het Grieks staat hier een klein woord: *kamoi*. En dat kleine woord staat ook nog eens achteraan in de zin. Er staat dus: '... is Hij verschenen, zelfs aan mij'. De andere apostelen zijn mij allemaal vóór geweest, maar ik mag er ook nog bij. Het was wel laat, heel laat, maar gelukkig, het was nog niet té laat! Zoals in de zin van Augustinus, die in zijn "Belijdenissen" schrijft: 'laat..., laat heb ik U lief gekregen'. Daarin klinkt de verwondering en de verootmoediging door.

Wat een wonder als God naar een mens omziet in Zijn oneindige ontferming en liefde. Een mens die Hem nooit zocht. Het is hetzelfde wonder dat van de heidenen geldt en waarvan we lezen in Jesaja 65: 'Ik ben gevonden van hen die naar Mij niet vraagden. Ik ben gevonden van degenen die Mij niet zochten; tot het volk dat naar Mijn Naam niet genoemd was, heb Ik gezegd: Zie, hier ben Ik, zie, hier ben Ik' (Jes. 65:1).

Het beeld van een kind

'Als van een ontijdig geborene'. Hier gaat Paulus een beeld gebruiken. Een beeld uit het natuurlijke leven, om iets uit het geestelijke leven duidelijk te maken. Het is het beeld van een kind dat te vroeg geboren is. Zonder zorg zou het zeker sterven. Wat bedoelt Paulus daar nu mee? Niet dat die verschijning op zichzelf ontijdig was. Nee, de Heere Jezus kwam wel precies op tijd. Hij komt geen ogenblik te laat en geen ogenblik te vroeg. Maar waarom dan toch 'ontijdig'? Kanttekening 20 van de Statenvertaling zegt hier: 'De apostel vergelijkt zichzelf hierbij, ten aanzien van zijn plotselinge en onverwachte bekering en roeping...'

Paulus wil zeggen: de anderen zijn als apostel op een normale wijze geboren. Zij waren reeds bekeerd toen Jezus aan hen verscheen na Zijn opstanding. Zij hielden reeds van de Heere Jezus. Maar ik was een brute vijand, toen Jezus aan mij verscheen. Zijn verschijning aan mij kwam totaal onvoorbereid en ongelegen. Ik was een vervolger der gemeente. Ik haatte die Jezus van Nazareth en als een vijand van

In dit nummer

2 Als van een ontijdig geborene gezien

Serie:
5 het lezen van de oudvaders [1]

24 Kennis van de drie-enige God

- 3** Het gekrookte riet [20]
- 4** De sadduceeën en de opstanding [5]
- 6** Commentaar: Armageddon
- 7** Op weg naar de Generale Synode van 2022 [1]
- 8** Van overzee: Medelijden
- 9** "De christen getroost"
- 10** Leesoefening in "En Henoch wandelde met God" [4]
- 11** Boekennieuws
- 12** Preekbeurten regelen
- 13** Kerknieuws
- 14** Een stem uit het verleden
- 14** Berichten
- 15** Kerkdiensten
- 23** Jeugdrubriek

Het gekrookte riet [20]

'Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken en het rokende lemmet zal Hij niet uitblussen.'

Mattheüs 12:20a

DERDE PREDIKATIE

vrije genade holde ik voort op de weg naar het verderf. Maar midden in mijn dodelijke haat kwam Hij!

'Van mij... gezien'. Paulus wijst nu op wat er toen gebeurde op de weg naar Damascus. Daar kwam Christus in al Zijn heerlijkheid. Daar hoorde ik de stem van de Zoon van God: 'Saul, Saul, wat vervolgt gij Mij?' En toen werd mijn verzet gebroken. Toen moest ik de wapens van verzet uit handen geven. Toen moest ik capituleren. Op dat moment ben ik zondaar voor God geworden en een bedelaar aan de troon van God. Toen moest ik als een blinde geleid worden en na een worsteling in Damascus vielen de schellen van mijn ogen.

Het gewaad van Zijn Woord

Is Hij u zo al verschenen? Nee, nu niet meer op deze bijzondere wijze. Niet meer met een verblindend licht en een hoorbare stem. Maar door middel van Zijn Woord en door de kracht van Zijn Geest. Want nu wil Hij verschijnen in de prediking, in het gewaad van Zijn Woord, aan verloren zondaren en zondaressen. Hij heeft geen lust in onze dood: Heden, zo gij Zijn stem hoort, verhardt uw hart niet, maar laat u leiden!

Wat een wonder als God naar een mens omziet in Zijn oneindige ontferming en liefde. Een mens die Hem nooit zocht.

En u, die geen vreemdeling bent van genade: hebt u Hem, deze Zaligmaker, al benodigd? Of hebben we rust gevonden in dingen die lang geleden werden ervaren? Maar, zalig worden kan niet buiten Christus om! Hoe nodig is het om alles te verliezen en om met alles aan een einde te komen. Daar kan de Meerdere van Jozef Zich niet langer bedwingen en zal Hij Zich openbaren, als de gezegende Levensvorst. Hij is dood geweest, maar Hij leeft in alle eeuwigheid. Dan mogen we met Paulus getuigen: 'mij is barmhartigheid geschied!'

Uit:
*'Het gekrookte riet',
B. Smijtegelt
(uitg. Romijn &
Van der Hoff, 1968).*

In vroeger tijden bereidden de mensen katoen op dezelfde manier als wij. Ze bereidden dat tot lampen. Ze legden er een lemmetje in, daar deden ze dan olie van olijven bij en staken het in brand. Dan gaf het licht. Ze deden het ook wel in het roet of in het vet. Die gewoonte kennen we nu nog als het daglicht ontbreekt. Als ze het ontstaken, dan smolt het roet. Dan was het een kaars. Naar de mate van het roet en naar de dikte van het lemmet gaf het licht.

II. Welnu, zo staat het ook met het natuurlijke lemmet. Wat is nu een geestelijk lemmet, wat is een vlaswiekje? Dit is Christus' manier van doen. Het kwam precies overeen met de profetie van Jesaja (42:3). Die profetie wordt hier toegepast. We zullen u niet meer ophouden met de reden waarom hier een lemmetje wordt genoemd en waarom Jesaja een vlaswiekje noemt. Daar hebben we al op gelet. Daar worden bij Jesaja en in Christus' tijd de uitverkorenen en de eerstbeginnenden in de genade onder verstaan. Zulke lemmeten worden overtuigd, verslagen, en ze schreeuwen eens uit: 'Wat zullen wij doen?' Zij die eens wat hoop hadden, zeggen nu: 'Wat zal dat zijn?' Ze worden twijfelmoedig en verkeren in hun eerste bewerkingen, veranderingen en overtuigingen des Geestes. Zo ging het in Christus' tijd en zo gaat het nog in onze tijd en in alle tijden. Er komt twijfelmoedigheid in het hart, ze raken aan het tobben en weten niet wat ze doen zullen. Ze zuchten eens en hinken op twee gedachten. Ze zouden wel tot God willen gaan. Het zijn van die geestelijke vlaswiekjes die in hun eerste begin zijn, in hun eerste overtuigingen en roeringen. Ze hebben kleine genade.

III. Ons derde stuk is: waarom worden zulken nu bij vlaswiekjes vergeleken?

1. Die vlaswiekjes zijn gering in hun eigen oog en in het oog van de wereld. 'Wel, wat zullen deze?' zegt de wereld. Ze durven niets goeds van zichzelf te denken en vrezen dat alles wat ze ondervinden zal overgaan. In het oog van de wereld zijn ze een verachte fakkel (Job 12:5).
2. Al is een vlaswiekje gering, het is wel een geschikte stof om licht te geven. 'Ik zal u nog tot een licht maken,' zegt God. 'Al bent u een rokend lemmet, u zult uw licht nog laten schijnen.' Ach, een klein vuur, hoe een grote hoop hout steekt het aan! Let dan eens op: daarom worden ze vergeleken bij vlaswiekjes, omdat, al zijn ze klein, ze toch de juiste stof zijn om wat groots te worden.
3. Een vlaswiekje wordt geschikt gemaakt en bereid om een licht te worden. 'U zit en schreit en bidt, vlaswiekjes,' zegt God. 'Maar weet u dan niet dat Ik u bereid heb om een licht voor Mij te worden?' (2 Kor. 5:5; 3 Tim. 1:9; 2 Petr. 1:3).

(wordt vervolgd)

‘En sommigen der schriftgeleerden antwoordende, zeiden: Meester, Gij hebt wel gezegd. En zij durfden Hem niet meer iets vragen’.

Lukas 20:39,40

In alles weerlegd

‘Ik ben de God van Abraham, Izak en Jakob’. Dit sprak eeuwen geleden de Engel des HEEREN tot Mozes vanuit de brandende braambos (Hand. 7:30, noot 50). Dezelfde Die nu spreekt tot de sadduceeën. God geopenbaard in het vlees!

ds. C. Hogchem,
Aalburg

Ontegenzeggelijk had de Heere gelijk. De sadduceeën konden het schriftbewijs dat Jezus hen gaf dan ook niet aan de kant leggen. Zij beweerden dat door de dood het lichaam stof zal worden en de ziel vergaat – dan houdt de mens op te bestaan. Naar hun eigen redenering moesten zij nu toestemmen: Indien de ziel niet vergaat maar blijft, dan kan het niet anders of ook het lichaam zal eens weer verenigd worden met die ziel. Door hen de onsterfelijkheid van de ziel te bewijzen, had de Heere hen ook de opstanding bewezen. Dan sprak het vanzelf dat de patriarchen ook uit hun graf zouden opstaan. Het één was onlosmakelijk aan het ander verbonden, het gaat om de gehele mens.

In alles weerlegd

De sadduceeën, ‘welke tegensprekende zeggen dat er geen opstanding is’ (vers 27), waren de mond gestopt. Dat betekende vervolgens dat zij alles wat de Heere gezegd had als waar moesten erkennen:

1. Zij wisten inderdaad de Schriften niet, noch de kracht Gods.
2. Na het sterven vergaat de ziel niet, maar blijft eeuwig bestaan.
3. De leer van de opstanding der doden is waar. Er zal een dag aanbreken waarop het woord van Jesaja in vervulling zal gaan: ‘Uw doden zullen leven, [ook] mijn

dood lichaam, zij zullen opstaan; waakt op en juicht, gij die in het stof woont, want Uw dauw zal zijn [als] een dauw der moeskruiden, en het land zal de overledenen uitwerpen.’

4. Evenals het boek Jesaja zijn ook de boeken van de andere profeten gezaghebbend. Inderdaad, de sadduceeën wisten *de Schriften* niet; ze zouden hun schriftvisie grondig moeten herzien.
5. Er is een toekomstige staat die niet zal lijken op deze eeuw, maar heel anders zal zijn. Voor de één een eeuwig wel en voor de ander een eeuwig wee. Onuitsprekelijk voorrecht als een mens waardig zal geacht zijn de eeuw van eeuwige zaligheid te verwerven.
6. Er zijn onzegbaar veel engelen, heilige troongeesten. Er zijn ook onzegbaar veel duivelen die woeden tegen Christus en Zijn gemeente.

Indrukwekkend, nietwaar? Met het zwaard van Gods Woord heeft Jezus de leer van de sadduceeën de doodsteek gegeven. Maar zij hebben zich niet bekeerd.

Hardheid en vijandschap

De sadduceeën voelden zich vooral vernederd en beschaamd voor de mensen. Hun was de mond gestopt, maar ze weigerden lering aan te nemen. Nee, dat nooit. Ze peinsden er niet over hun dwalingen

op te geven – ze waren sadduceeën en bleven dat.

Zwijgend zijn ze heengegaan met het voor-nemen om na deze eerste keer nooit meer iets aan de Heere te vragen. Dat durfden ze niet (vers 40). Bang voor hun eigen hachje. Stel je voor dat ze nog eens zouden afgaan...

En de farizeeën? Ze hebben de Heere geprezen: ‘Meester, Gij hebt wel gezegd’ (vers 39). Ze hebben het gemeend, want het bewijs dat de Heere gegeven had, kwam hen uitstekend van pas. Maar het was ondertussen niet meer dan partij-zucht, eigenbelang en eigen eer. Dat is gebleken.

Een week later zou Jezus zich laten binden en voor Kájafas staan. Toen hebben de farizeeën en de sadduceeën zich samen tegen Hem verbonden en Zijn dood gezocht. En geroepen: Weg met Deze, kruis Hem, kruis Hem!

Bij onszelf beginnen

Wat kan een mens, juist ook een kerkmens, zich deerlijk vergissen. Hij méént en redeneert, strijdt en schrijft, maar heeft ondertussen een treffende overeenkomst met theologen als farizeeën en sadduceeën. Waardoor de verwarring toeneemt in plaats van de stichting. Onmisbaar is dat de hoogste Profeet en Leraar waarheid in onze harten schenkt. Dan wordt onze onwetendheid verlicht en worden de dingen van Gods Koninkrijk waar. De dingen die ons onverschillig lieten of vreemd voorkwamen, die we verachtten of bestreden, zullen heilig gaan geuren van rechtvaardigheid, heiligheid, welbehagen en genade. En gepaard gaan met het wonder dat Christus ook de tegensprekers vanbinnen de mond weet te stoppen.

*‘k Geloof ook in den Heil’gen Geest,
Dien w’eren,
Die onzen geest wil troosten,
leiden, leren.
‘k Geloof één Kerk, een algemeen
genootschap,
Geheiligd, en vergaard door ‘s hemels
boodschap;
Dat Christus’ volk in heilgemeen-
schap leeft;
Dat God, om ‘t bloed Zijns Zoons,
mijn schuld vergeeft;
Dat ook mijn vlees zal uit het
stof verrijzen,
En ik mijn God in ‘t eeuwig leven prijzen.*

(Eerste berijming van de Twaalf artikelen des geloofs, vers 2)

(slot)

Oudvaders, van blijvende waarde

E.G. Bosma,
directeur toerusting
en HBO-opleiding

Misschien herkent u het wel: u bent begonnen in een boek van een oudvader, maar het lezen wil niet erg vlotten. Na enkele manmoedige pogingen om toch echt dat belangrijke werk te lezen, geeft u het op. Het boek komt niet meer uit de kast.

Dat is jammer. Om het lezen van belangrijke werken van de oudvaders te stimuleren, maar ook te structureren, biedt de Cursus Godsdiens Onderwijs (CGO) diverse leergangen aan waarin het werk van de oudvaders centraal staat. Hoe komt het toch dat het werk van de oudvaders (nog) zo weinig gelezen wordt?

Veel moderne mensen leven in een eendeloos heden zonder verleden. Historisch besef is hen totaal vreemd. De moderne mens is veelal losgezogen van zijn eigen wortels, tradities en geschiedenis. Het hier en nu staat centraal. Geschiedenis wordt vaak gezien als nutteloos hobbyisme van een paar stoffige oude mannen. Helaas wordt deze ahistorische of zelfs antihistorische houding ook wel onder kerkmensen gevonden en dat is niet zonder gevaar.

Eenheid van de kerk

In de eerste plaats verduistert deze

opvatting het zicht op de eenheid van de Kerk. De Kerk bestaat namelijk uit een strijdende én een triomferende Kerk. Niet alleen de Kerk hier op aarde doet ertoe, juist de Kerk in de hemel is van groot belang. De levende en de reeds gestorven gelovigen vormen een wezenlijke eenheid. Zij zijn één in hun Hoofd, de Heere Jezus Christus. De triomferende Kerk mag God al grootmaken, zoals de strijdende Kerk dat nog niet kan, omdat zij nog zucht onder de gebrokenheid van het aardse bestaan.

Moderne hoogmoed

Bovendien getuigt de ahistorische opvatting van de werkelijkheid van de hoogmoed van de moderne mens. Alsof wij in de eenentwintigste eeuw niet voortborduren op de ideeën, overtuigingen, uitvindingen en levenskunst van onze voorouders. Het is niet zo dat in 2022 mensen verstandiger, beschaafder en ontwikkelder zijn dan in de eeuwen daarvoor. Nederigheid zou

ons moeten sieren ten opzichte van hen die eerder leefden dan wij. Wij kunnen leren van de diepe inzichten van de reeds gestorvenen.

Onderwijs en troost

Daar komt nog bij dat het heel schadelijk is om de eigen geschiedenis en tradities niet te kennen. De antwoorden van destijds blijken vaak ontzettend actueel te zijn met betrekking tot de vragen van nu. Vrijwel ieder modern theologisch, ethisch of maatschappelijk vraagstuk heeft al weleens eerder gespeeld. Er is bijna geen ketterij te bedenken of het is een variatie op dat wat we in de (vroeg) kerkgeschiedenis aantreffen. Om stevig gefundeerd te zijn in de Bijbelse waarheid en de gereformeerde belijdenis is het van groot belang de kerkgeschiedenis te kennen en de teksten van toen te bestuderen. Het kan ons behoeven voor dwalingen en dwaasheden. Niet zelden zijn deze teksten bijzonder troostrijk en onderwijzend.

Leergangen

Daarom is het ook zo jammer dat er zo weinig kennis is van de werken die de diverse kerkvaders en oudvaders ons hebben nagelaten. Ze worden onder ons dan wel geprezen, maar helaas weinig gelezen. Om in die leemte te voorzien richten we ons bij de CGO op leergangen rond het leven en vooral het werk van diverse oudvaders. In een leergang wordt een specifiek werk van een oudvader ingeleid, in zijn historische context geplaatst, gelezen, samengevat en besproken. Daarnaast is er alle ruimte om vragen te stellen en met elkaar in gesprek te gaan over geestelijke zaken. Het is onze bede dat deze leergangen dienstbaar mogen zijn tot onderwijs aan en geestelijke opbouw van de gemeenten.

Dit is het eerste artikel in een reeks van vijf waarin verschillende oudvaders en hun werk kort besproken worden. In de volgende artikelen behandelen we: "Noord-sterre" van Willem Teellinck, "De Redelijke Godsdiens" van Wilhelmus à Brakel, "De Godvruchtige Avondmaalganger" van Petrus Immens en "De Viervoudige Staat" van Thomas Boston. Daarmee krijgt u alvast een inkijkje in het aanbod aan leergangen (voor zover het oudvaders betreft) van de CGO.

Voor meer praktische informatie met betrekking tot deze en andere leergangen verwijs ik u naar de website van de CGO: www.cgo.nu/toerusting

Armageddon

Het einde der tijden, de dag des oordeels, wordt in de Bijbel in verband gebracht met Armageddon. Deze naam is een verbastering van het Hebreeuwse Har Megiddo en betekent letterlijk ‘de berg van Megiddo’.

ds. G. Clements,
Gouda

Johannes profeteert in het boek Openbaring dat de eindstrijd in Armageddon zal plaatsvinden. ‘En zij hebben hen vergaderd in de plaats, welke in het Hebreeuws genaamd wordt Armageddon’ (Openb. 16:16).

Deze apocalyptische strijd kwam in mijn gedachten toen ik enkele weken geleden de ruïnes van Megiddo bezocht. In diezelfde week werd bekend dat de Russische staatstelevisie een Derde Wereldoorlog toejuicht. ‘Tel maar af’, zei de fanatieke presentator Vladimir Solovjov. ‘Onze hypersonische kernraketten zijn in 106 seconden in Berlijn, in 200 seconden in Parijs en in 202 seconden in Londen.’ Onze wereld verkeert steeds meer in een situatie waarin de fiolen (schalen) van Gods oordelen over de wereld worden uitgegoten. Johannes gebruikt de naam Armageddon bij de zesde fiool, tot troost voor Gods strijdende Kerk! Welke troost bedoelen we dan?

Slagveld

Megiddo is een ruïneheuvel van wel twintig bouwlagen van verwoeste steden van 3000 tot 300 voor Christus. De vestingstad ligt op een strategisch kruispunt van wegen van noord naar zuid en van oost naar west. Wie controle had over Megiddo,

had de controle over één van de belangrijkste handelsroutes uit de oudheid, de ‘Via Maris’, of de ‘Weg van de Zee’. Deze strategisch gelegen weg liep dwars door Israël en vlak langs Megiddo. Vele bloedige conflicten zijn bij Megiddo uitgevochten tegen het volk van God. Egyptenaren, Amalekieten, Filistijnen, Romeinen en moslims hebben hier gevochten met wisselende afloop. De namen van hun aanvoerders klinken nog na door de vallei: Debóra en Barak, Sisera, Saul en Jonathan, Sisak, Necho, Josia, Antiochus en Vespasianus, om maar enkele van de bekendste te noemen.

Er is zoveel gevochten tegen het volk van God dat de apostel Johannes de naam van de stad gebruikt als symbool voor de eindstrijd. De koningen der aarde en de gehele wereld zullen zich verzamelen tot de krijg van die grote dag van de almachtige God (Openb. 16:14). De strijd van het Vrouwenzaad tegen het slangenzaad is weliswaar op Golgotha beslist, maar krijgt bij Armageddon de eindzege. Dat is de troost die Johannes geeft met Armageddon. ‘Zalig is hij, die waakt’ (Openb. 16:15).

Kanttekening

Deze troost vinden we ook in kanttekening 27 van de Statenvertaling. Armageddon is

volgens de kanttekening de stad Megiddo waar koning Josia door de Egyptenaren is verslagen. In het laatste der dagen echter zal de antichrist opnieuw proberen het Israël Gods te verslaan. Maar dan zal de Heere door Zijn onverwachte komst deze hoon van Zijn gemeente afwenden en de vijand voorgoed verslaan.

Verrassend genoeg spoort de uitleg van mijn Joodse gids grotendeels met de uitleg van de kanttekening. Zij vond dat de stad Megiddo symbool staat voor de strijd tussen kwade krachten en goede krachten. Als voorbeeld noemde zij de strijd tussen Faraó Necho en de koning Josia. Deze godvrezende koning stierf op het slagveld bij Megiddo in 609 voor Christus. Maar, zei de gids bemoedigend, bij de laatste slag overwint de Messias. Zij verwees daarbij naar Openbaring 16. Ongetwijfeld bedoelde de Joodse gids een andere Messias dan Johannes, toch was de verwijzing naar het Nieuwe Testament door een Jodin opmerkelijk.

Actueel

Bij dit verschrikkelijke bloedvergieten van de ‘koningen der aarde’ zijn we de afgelopen weken weer zo ernstig bepaald geworden. Sinds Abel vloeit er een stroom van bloed. ‘Vernieling en ellendigheid is in hun wegen’ (Rom. 3:16). De vernietigende kracht van het moderne wapentuig vervult de wereld met schrik. Rusland speelt in de staatsmedia met de gedachte om kernwapens in te zetten als de veiligheid in gevaar komt.

Wij kennen de toekomst niet, maar zo’n escalatie kan apocalyptische vormen aannemen. Alle onschuldig bloedvergieten komt ten diepste ‘uit den mond des draaks, en uit den mond van het beest’ (Openb. 16:13). Johannes troost Gods strijdende Kerk dat Christus plotseling zal wederkomen. ‘Zie, Ik kom als een dief’ (Openb. 16:15).

De eerste overwinning in Megiddo van Deborah en Barak is een voorafschaduw van deze eindoverwinning. ‘Toen streden de koningen van Kanaän, te Tháánach aan de wateren van Megiddo’ (Richt. 5:19). Debóra heeft gezongen. ‘Looft den HEERE, van het wreken der wraken in Israël’ (Richt. 5:2). Aan het einde van haar overwinningsslied waarschuwt zij of wij wel aan de goede kant gestreden hebben. ‘Alzo moeten omkomen al Uw vijanden, o HEERE! Die Hem daarentegen liefhebben, moeten zijn als wanneer de zon opgaat in haar kracht’ (Richt. 5:31).

Twee weten meer dan één

Nog vier maanden en dan komt de Generale Synode van de Gereformeerde Gemeenten weer bijeen. Binnen en ook wel buiten ons kerkverband wordt dan met interesse gevolgd wat op deze belangrijke kerkvergadering wordt besproken. In een serie artikelen, tussen nu en september, bezien we de betekenis en de voorbereiding van de GS.

W.B. Kranendonk,
Amersfoort

Onmiskenbaar is een Generale Synode (GS) een belangrijke vergadering. Wat daar aan de orde komt, raakt het gehele kerkverband. Gemakshalve wordt de GS daarom wel getypeerd als de 'hoogste kerkelijke vergadering' van onze gemeenten. Maar wie dat zegt, zit fout. De GS is niet de hoogste vergadering, maar een meerdere vergadering.

Ds. W. Silfhout, schrijver van het boek "Gereformeerd Kerkrecht in kort bestek", zegt: 'Het begrip 'meerdere vergaderingen' heeft niet te maken met rangorde of hiërarchie, maar met tellen. Twee weten meer dan één. Het zijn kerkelijke samenkomsten waar meer gemeenten door middel van afgevaardigden vertegenwoordigd zijn. De meerdere of bredere vergaderingen zijn dus niet hoger dan een kerkenraad van een plaatselijke gemeente'. Met andere woorden, er is geen sprake van een soort dictatuur door de GS.

Dat betekent overigens niet dat het een meerdere vergadering zoals de GS ontbreekt aan een zeker gezag. Desgevraagd wijst ds. Silfhout op de eerste meerdere vergadering die ooit werd gehouden. Daarover wordt geschreven in het Bijbelboek Handelingen. 'Op het apostelconvent in Jeruzalem (Hand. 15) werden besluiten met bindende kracht genomen voor Antiochië en voor de gemeenten in Syrië en Cilicië. Dit apostelconvent was wel geen synode, maar de besluiten werden aan de gemeenten gegeven als verordeningen (dogmata). De reformatoren zagen het samenleven van gemeenten als een Bijbelse opdracht

In september komt de Generale Synode van de Gereformeerde Gemeenten weer bijeen.

aan de kerk. De Heere heeft bepaald dat de gemeenten in een onderlinge broederlijke eenheid op grond van Schrift en belijdenis verenigd moeten zijn.'

Recht, liefde en behoud

Belangrijk is dat de bindende kracht van synodebesluiten een eigen karakter heeft. 'Ze zijn niet dwingend. Het richtsnoer moet zijn: het recht van God, de liefde van Christus en het behoud van de zondaar. Alleen met geestelijke middelen kan de kerk haar gezag handhaven. Gods Woord is daarbij beslissend.'

Kerkenraden of leden van een gemeente kunnen een synodebesluit echter niet zomaar naast zich neerleggen. 'Ze hebben wel degelijk zeggingskracht.'

Wie bezwaar heeft tegen een besluit van een synode kan daartegen in het verweer komen. 'Daarvoor is de kerkelijke weg aangewezen. Via kerkenraad, classis en particuliere synode kan bij de GS een appel worden ingediend. Dat is de route die voor elk gemeentelid openstaat.'

Bij zaken die op een synode aan de orde komen, is het uitgangspunt dat het zaken zijn die door een mindere vergadering niet kunnen worden afgedaan. 'Dat kunnen kwesties zijn die te ingewikkeld zijn voor een mindere vergadering, of die gaan over de leer, of appèlzaken waarbij een gemeentelid beroep aantekent tegen een besluit van een kerkenraad of classis'. Ook zaken die het geheel van het kerkverband raken - zoals de opleiding van predikanten, zendings- en evangelisatiewerk en de emerituskas - komen op de tafel van de GS.'

Volgens de oud-docent kerkrecht is het van belang dat een meerdere vergadering niet treedt in de bevoegdheden van een kerkenraad. 'Om een voorbeeld te noemen: een meerdere vergadering kan een kerkenraad niet dwingen iemand als ouderling te benoemen.'

Iedere drie jaar

De GS van de Gereformeerde Gemeenten komt eens in de drie jaar bijeen. Na afloop van de synodezittingen (meestal in het vroege voorjaar van het nieuwe kalenderjaar) wordt de GS gesloten en is het wachten op een nieuwe GS, doorgaans dus drie jaar later. Andere kerken zoals de Protestantse Kerk in Nederland en de Hersteld Hervormde Kerk hebben een synode die gedurende een aantal jaren zit.

'Dat heeft te maken met de presbyteriale kerkstructuur van onze gemeenten', zegt ds. Silfhout. 'Daarin zijn de plaatselijke gemeenten autonoom. Ze zijn elk een volledige kerk. Die gemeente voegt zich geheel vrijwillig, zonder dwang bij een kerkverband om de eenheid van de kerk voor te staan. Daarom is de naam van ons kerkverband 'Gereformeerde Gemeenten', in het meervoud dus.'

Binnen bijvoorbeeld de Protestantse Kerk in Nederland is de zelfstandigheid van de plaatselijke gemeente kleiner. Ds. Silfhout: 'Zo'n 'permanent' zittende synode heeft als voordeel dat ze snel kan handelen bij acute zaken. Maar het gevaar is dat de synode zichzelf een permanent en autonoom gezag toe-eigent. Het risico is dan groot dat de vrijheid van de plaatselijke gemeente in het gedrang komt.'

Op 14 september vindt de eerste zittingsdag plaats van de Generale Synode 2022. In negen artikelen belichten we uiteenlopende facetten van deze kerkvergadering.

Deel 2 volgt over enkele weken.

*Het is avond in de wereldgeschiedenis.
Het is ook avond in de kerken.*

Medelijden

Zorgen zijn er zoveel en velerlei. Zorgen over de toestand in de wereld, over de ontwikkelingen in Oost-Europa. Hoe zal het aflopen in Oekraïne? Zal Rusland de toevlucht nemen tot het gebruik van nucleaire wapens?

ds. C. Vogelaar,
Towaco (VS)

En hoe is het in de kerken? Zullen we bewaard blijven voor geleidelijke aanpassing aan de normen, of liever gezegd de normloosheid van de wereld? Waar bergen we ons tegen de tsunami van de grote afval en het moreel verval die over de wereld lijken te komen? Vele vragen rijzen er in het hart als je ziet wat er in de wereld omgaat, verandert en verdwijnt.

Het is bij de avond

De Emmaüsgangers hadden met brandende harten geluisterd naar de Vreemdeling Die bij hen gekomen was op de weg. Hij opende de Schriften voor hen, die getuigen van Zijn lijden en sterven, maar ook van Zijn verhoging. Hem kenden ze echter niet. Hij hield Zich verborgen voor hen. Maar het Woord werd voor hen geopend op grond van het geopende graf. De vijanden zullen het niet winnen. 'Gij, HEER', alleen, Gij zijt Verwinnaar in den strijd, en geeft Uw volk den zegen!

Toen ze bijna thuis waren 'hield Jezus Zich alsof Hij verder zou gaan'. Maar dat kon niet. Het onderwijs uit het geopende Woord had een band gelegd met de hun nog onbekende Vreemdeling. 'En zij dwongen Hem, zeggende: Blijf met ons'. Zij konden Hem niet meer missen. Zo konden ze de nacht niet in. Want het was bij de avond en de dag was gedaald. En de Vreemdeling hoorde hen. 'En Hij ging in, om met hen te blijven'.

Het is avond in de wereldgeschiedenis. Het is ook avond in de kerken. Misschien ook in uw leven. U bent wellicht oud geworden.

Wij ook trouwens. De dag is gedaald. De krachten worden minder, de hoogten worden hoger. Het opzien tegen alles wordt meer. De nacht komt en het kan niet zover meer zijn, al zijn onze tijden in Gods hand.

Avond is het in de wereld, in de kerk, in het leven en daarom die vraag bij de Emmaüsgangers. 'Blijf met ons, verlaat ons niet al te zeer', zucht de pelgrim in de woestijn. Als het zo donker kan zijn, als omstandigheden, of wellicht wat u vindt in eigen hart, zo verschrikken. Kent u die aanhoudende bede van de Emmaüsgangers?

Voorzichtigheid

In het donker zie je alles niet zo helder meer. Is het zo ook niet in de kerken? Zien we nog helder wat er aan de hand is in de wereld om ons heen? Seksuele revolutie, transgenderverwarring, toenemende druk op de kerken om voorzichtig te zijn met wat je zegt. Voorzichtig zijn, getuigt natuurlijk op zich van wijsheid. Maar als de stem van Gods getuigenis niet helder meer gehoord wordt, en we alleen maar zachtjes, heel voorzichtig, 'nee' durven zeggen tegen de omwenteling van normen en waarden, tegen de sluipende ondermijning van wat ons dierbaar moet zijn, zijn we dan niet medeschuldig aan het verval in kerk en wereld?

O, de dag is gedaald. De tijd is kort. De Bruidegom komt. En zijn we dan, net als de dwaze en wijze maagden in de gelijkenis, in slaap gezonken? Bedwelmd door betovering van techniek en wetenschap of door de welvaart die we nog mogen genieten? Hoelang overigens nog? O, blijf bij ons, verlaat ons niet, mag de bede van de levende Kerk, het overblijfsel, wel zijn.

Arme jeugd

Als je ze dan voor je ziet zitten, kinderen, kleinkinderen, de jeugd van de gemeente, kan het je aangrijpen. In wat voor wereld groeien ze op? Arme jeugd die de weg moet vinden in een tijd als deze, waar Gods volk zo vaak zwijgt en de wereld op allerlei manieren lokt of bedreigt. Medelijden kan je hart dan vervullen.

Het is lente. Voor de vogels, die allerwegen zingen tot eer van hun Schepper. 'O gij die des HEEREN doet gedenken, laat geen stilzwijgen bij ulieden wezen' (Jes. 62:6b). Spreek, temidden van alle strijd en vrees, ook van binnen, toch maar goed van de Koning, ook voor onze arme jeugd. 'Dit volk heb Ik Mij geformeerd, zij zullen Mijn lof verkondigen'. Hij is het immers waard om te worden verhoogd en geprezen. 'En Hij ging in, om met hen te blijven'.

”De christen getroost”

Mét de familie Golverdingen zijn velen met mij uitgeverij Den Hertog dankbaar voor de recent uitgegeven catechismusverklaring van hun geliefde man, (groot)vader en onze onvergetelijke oud-herder en leraar. God heeft immers in Zijn grote goedheid het werk van Zijn knecht in de middellijke weg voor velen tot zegen gesteld. Hem zij daarvoor alle dank!

ds. D.W. Tuinier,
Kampen

Wie ds. M. Golverdingen heeft gekend, herkent direct de grondige, heldere en evenwichtige manier waarop elke zondagsafdeling wordt uitgelegd. Wat mij opvalt, is dat elke preek begint met een korte verklaring van een passend Bijbelgedeelte. Ds. Golverdingen vond het noodzakelijk dat zijn hoorders werden onderwezen en gefundeerd vanuit Gods Woord. Daarnaast hechtte hij veel waarde aan de lijn vanuit de gereformeerde belijdenis, die in onze Heidelbergse Catechismus zo helder wordt weergegeven.

Treffend is de aandacht voor het persoonlijke bevindelijke leven. Iedereen wordt aangesproken, in de ontdekking van het gemis, maar ook in de troost voor Gods kinderen.

In Zondag 1 gaat het om die ene belangrijke vraag: wat is úw enige troost beide in leven en sterven? Eerst worden we teruggebracht naar het paradijs. Wat heeft de zondeval teweeggebracht? Vanuit de diepte van de val wordt benadrukt waar de échte troost te vinden is: aan de voeten van de Zaligmaker!

Naast de aandacht die Christus' Borgwerk krijgt, worden de wegen uitgelegd op welke wijze Gods Geest daarvoor plaats maakt in het hart: 'Als we uit die enige troost mogen leven, weten we van buigen, van het persoonlijke buigen voor de Heere. Dan weten we van het erkennen dat Hij rechtvaardig is en dat wij het onwaardig zijn. Dan weten we ook van een jagen naar Gods gunst. Dan weten we ook van de begeerte om door Zijn kracht voor Zijn

Naam te mogen leven. Ja, dan krijgen we Christus nodig; dan hebben we Hem nodig gekregen als de enige Borg en Zaligmaker' (blz. 22).

Persoonlijk en praktisch

Door het stellen van persoonlijke vragen komt de auteur dicht bij het hart. Onderwijzend is het gedeelte in de eerste zondagsafdeling, die gaat over de verzekering van de troost: 'Gods lieve Geest bindt Zich aan Gods Woord. De Heere verzekert een mens niet buiten het Woord om. (...) De Geest drukt dat Woord als een zegel krachtig af in het hart' (blz. 20). Zij die nog vreemdeling zijn van genade worden indringend en liefdevol aangespoord tot bekering en geloof met de boodschap van het Evangelie: 'Kom, stel u toch trouw onder de bediening van het Woord. Zonder u af voor Gods aangezicht. Onderzoek bidde de Schriften. Vraag om ontdekkende genade, opdat we onszelf mogen kennen als een verloren mens' (blz. 23).

Vanuit elke zondagsafdeling klinkt een boodschap met betrekking tot de plaats waar de Heere ons stelt. Zo is er naast de leer ook een boodschap voor het leven van elke dag. Dat geldt ook richting jongeren en kinderen.

Zondag 7

Ik wandel met u even door de zevende zondagsafdeling. De preek begint met de geschiedenis van de Kananese vrouw (Matth.15). Gods Geest verheerlijkte in haar hart en leven het ware geloof. Dit wordt verder uitgewerkt, waarbij oude dwalingen, die vandaag in een nieuw jasje nog springlevend zijn, worden besproken. Mooi vind ik dat woorden en zaken worden uitgelegd. Ook volgt een waarschuwing: 'Wij lijven onszelf Christus niet in. Dat is de dwaling van zoveel mensen die ten diepste het geloof zien als een activiteit die de mens vanuit zichzelf zou kunnen voortbrengen. Dan meent men dat wij door onze activiteit, door ons geloven, door onze werkzaamheden Jezus Christus aan ons kunnen verbinden' (blz. 105). Er is aandacht voor de eerste ritselingen van het nieuwe leven. Bekommerden ontvangen woorden van troost en bemoediging (blz. 106) Heel mooi!

Waarop richt zich het ware geloof? Op de Christus der Schriften! Het gaat niet om een bijzondere trap of mate van het geloof maar om het ware geloof (blz. 109). Hierna volgt opnieuw een bevindelijke uitleg: 'Gemeente, als de Heilige Geest in ons leven komt, gebeurt er wat met ons verstand. Dan wordt ons verstand verlicht. Bekering gaat niet buiten uw verstand om' (blz. 109, 111).

De God van Elia

Zonder de hulp van mevrouw M. Eikelboom-van der Linden, vriend C. Bregman en mevrouw L. C. de Visser-Minderhoud was deze inhoudsvolle catechismusverklaring niet verschenen. Ik sluit af: Tijdens de catechisatielessen heeft ds. Golverdingen zijn leerlingen dikwijls gewezen op de rijke, inhoudsvolle catechismusverklaring van wijlen ds. G.H. Kersten, waaraan hij hartelijk verbonden was. Nu bevelen we z'n catechetisch onderwijs hartelijk aan. De Heere geeft dat Zijn knechten nog spreken, al juichen zij voor Gods troon. Elisa riep uit: 'Waar is de God van Elia, ja, Dezelve?' (2 Kon. 2:14b). Laat dat ook ons gebed en uitzien zijn!

**N.a.v. "De christen getroost",
ds. M. Golverdingen; uitg. Den Hertog;
783 blz., € 69,50.**

'En Hnoch wandelde met God, en hij was niet meer, want God nam hem weg'.

Genesis 5:24

wereld is zijn vaderland, want hij is 'van boven geboren'. Hier is hij een vreemdeling, en daarom verbazen de mensen zich over hem als iemand die zich vreemd gedraagt. Hij staat ernaar om in heiligheid op God te lijken, want dat is de gelukzaligheid van hen die boven zijn!

Werkzaam dienen

Het wandelen met de levende God is een werkzaam leven. Wie met God wandelt, leeft volgens een vaste en ordelijke regel, niet 'op goed geluk', maar met heilige nauwgezetheid, vanuit het verlangen om aan God gelijkvormig te zijn, om dicht bij Hem te leven, zowel in het godsdienstige als in het burgerlijke.

Wandelen met God is geen gemakkelijke godsdienst, zegt Boston. Het kost inspanning, want het is geen zaak van mooi praten, maar van doen, van zorgvuldig en ijverig doen. 'Als u waarlijk God wilt dienen, moet u de hand aan de ploeg slaan, uw voeten gaan gebruiken om te wandelen, de christelijke loopbaan te lopen, heel uw kracht aanwenden om te trachten in te gaan door de enge poort'.

Boston vergelijkt het wandelen met God en het dienen van Hem met het werk van een landman. Ploegen, zaaien en oogsten is geen gemakkelijk werk. 'Er is geen grond die zo moeilijk te bewerken valt als het harde hart voor de geestelijke landman'. Wandelen met God lijkt ook wel op het zware werk van een soldaat, schrijft Boston. Je moet wakker zijn, vechten, de achtervolging inzetten, want de hemel moet stormenderhand worden ingenomen. 'De poort is eng, en het is niet gemakkelijk binnen te gaan'.

Het dienen van God wordt ook vergeleken met wat een worstelaar doet (Ef. 6:12). 'Hij moet heel zijn kracht opbrengen, als iemand die zich tot het uiterste inspant in de worsteling met de dood. Dat ervaart de christen in het worstelen met sterke lusten en felle verzoeking'. Het dienen van God kan ook worden vergeleken met wat een looper in de loopbaan doet. Het vereist geduld en veel vurigheid. Hij moet immers lopen om de prijs te behalen!

Boston zegt dan: 'Denk eens na over de weg die de christen heeft te gaan in zijn wandel naar het land van Immanuel, en u zult merken dat het dienen van God iets moeilijks is'.

(slot volgt)

Enoch en de christelijke loopbaan

Terwijl Boston al in allerlei toonaarden heeft aangegeven hoe Enoch wandelde met God, gaat hij in een afzonderlijk hoofdstuk in op 'de eigenschappen van het wandelen met God'. We lezen met hem mee.

J. van 't Hul,
Lieren

Wandelen met God is het dienen van Hem, met het hart en met woord en daad. Het is iets van de praktijk. Als het in de praktijk niet blijkt, moet niemand denken dat hij God dient, zegt Boston. Dienen is iets van het innerlijk, niet iets van de buitenkant. In de grote dag der dagen zal blijken dat veel dienstwerk slechts buitenkant was. Het was maar een lege dop. 'Als je die kraakt en ontdekt wat er in zit, wordt die in het vuur gegooit'.

Het andere, het innerlijke leven, kan niemand zien dan God alleen. Dat zijn de zielsoefeningen en het hartenwerk. Dát dienen van God is een hemels dienen en dit kleurt de daden van iemand die wandelt met God. Zo iemand houdt niet langer de koers van de wereld aan, maar

gaat door de wereld als een vreemdeling en zo verlaat hij haar ook. Zó nam God ook Enoch weg.

Wortels losgemaakt

Boston: 'Zijn wortels in de wereld hierbeneden worden losgemaakt, opdat hij te zijner tijd verplant kan worden naar de wereld hierboven. De gelovige is niet meer iemand van de wereld. (...) Als de genade komt, laat hij los, en hecht hij zich aan de hemel'. Dan wordt de wereld een land dat alleen maar afmat en vermoeit. Zijn hart is op doorreis. Hij schenkt in heilige zin niet veel aandacht meer aan de dingen van beneden.

Zo'n mens baant zich een weg naar de andere wereld, zoals iemand die op reis is, zegt Boston. Maar, het geloof moet natuurlijk wel in oefening zijn, want anders wil hij weer beneden blijven. 'Misschien wil hij helemaal niet over de Jordaan gaan. Dan wandelt hij echter niet met God, maar staat hij stil'.

Toch ligt er op de bodem van het hart wel het verlangen om bij Christus te zijn. Die andere

De wereld wordt een land dat alleen maar afmat en vermoeit.

Boekennieuws

"De hemel op aarde; Volle zekerheid van de zaligheid", Thomas Brooks; uitg. De Banier; 377 blz., € 29,95.

De hemel op aarde

"De hemel op aarde", het tiende deel uit de serie Puriteinse Klassieken, is vertaald door drs. Christine Pas-Donker en wordt ingeleid door prof. dr. A. Baars. Het heeft als ondertitel "Volle zekerheid van de zaligheid". In de inleiding wordt eerst een schets gegeven van het leven van de schrijver, Thomas Brooks (1608-1680). Daarna wordt de bedoeling van dit boek toegelicht. In zijn Voorwoord schrijft Thomas Brooks: 'Zekerheid (van het erfgenaam zijn van de eeuwige zaligheid) is de parel die de meeste mensen missen, een kroon die maar weinig mensen dragen'. Brooks gaat dan eerst bewijzen dat gelovigen in dit leven een gegronde zekerheid van hun eeuwige geluk en zaligheid kunnen verkrijgen. Vervolgens geeft hij redenen waarom God soms voor een tijd gelovigen de zekerheid onthoudt en noemt hij bijzondere tijden waarop gelovigen de zekerheid genieten. Daarna bespreekt hij de hindernissen waardoor de zekerheid onthouden wordt en de middelen om deze hindernissen weg te nemen. Vervolgens gaat hij opwekken om niet te rusten totdat een gegronde zekerheid verkregen is. Ook komt aan de orde hoe de zekerheid kan worden verkregen. Aangewezen wordt het verschil tussen ware en valse zekerheid. Ten slotte worden verschillende vragen behandeld. Het geheel is Schriftuurlijk onderbouwd. In een tijd waarin we vrezen dat er veel ingebeelde en ongegronde zekerheid is, is het lezen van dit boek zeer aan te bevelen. Maar ook voor oprechte

zielen die de neiging hebben een grond te maken van hun bekommerning en zekerheid als iets onbereikbaars beschouwen, is dit boek zeer leerzaam. Gods Woord zegt: 'Daarom, broeders, benaastigt u om uw roeping en verkiezing vast te maken; want dat doende zult gij nimmermeer struikelen'. Laat dan de bekommerden degenen niet verdenken die meer zekerheid van hun zaligheid mochten ontvangen. En laat de meer verzekerden de bekommerden opwekken om meer te staan naar een gegronde zekerheid. Dit boek van Thomas Brooks kan hiertoe tot onderwijs zijn. Daarom van harte ter lezing en herlezing aanbevolen. Halverwege pagina 174 staat de naam van Saul, in plaats van Samuël. En op pagina 175, iets onder het midden, staat 'u' in plaats van 'uw'. Dit kan wellicht in een eventuele volgende uitgave verbeterd worden.

ds. G. Hoogerland, Kruijningen

"Der vromen ondervinding", Lambertus Myseras; uitg. Gebr. Koster; 538 pag., € 39,90.

Der vromen ondervinding

Lambertus Myseras (1676-1740), de schrijver van het kloeke werk "Der vromen ondervinding" was een eenvoudig, onbestudeerd maar door God geleerd gemeentelid uit Middelburg. Al is hij nooit in een ambt bevestigd - misschien vanwege het beleid van een meerderheid van coccejaanse kerkenraadsleden - toch werden de boekjes die hij eerst afzonderlijk uitgaf breed gelezen. En zo is het tot in onze tijd toe. Zijn geschriften zijn opgesteld in 'de vraag en antwoordvorm'.

In eenvoudig taalgebruik schrijft Myseras over de gangen en wegen die God met Zijn kinderen houdt. De wijze waarop hij met zielen omgaat, heeft iets van de manier waarop Philpot dat doet: de kleinsten in de genade worden opgeraapt en meegenomen, maar er is niet veel aandacht voor wat we 'het aanbod van genade' noemen. Toch worden onbekeerden wel vaak genoemd en krijgen die zeker onderwijs.

Sommigen zullen dit boek terzijde willen leggen als te eenvoudige kost, maar er is iets in het schrijven van Myseras dat je altijd in preken en catechisatielessen wilt horen: een boodschap voor iedereen, waaraan men zich kan toetsen en waardoor men ontdekt, maar ook bemoedigd en vertroost kan worden.

Sommige dingen zou je iets anders geformuleerd willen zien. Zelf had ik dat met Myseras' spreken over het vertrouwen als

kenmerk van het geloof. Hij stelt dit bij het welwezen en dus bij de verzekering van het geloof, maar in Zondag 7 wordt het tot het wezen van het geloof gerekend. Op een andere plaats formuleert hij het zelf toch ook weer anders. Het is niet verkeerd om de "Redelijke Godsdienst" van Brakel of de "Institutie" van Calvijn er naast te houden, maar dit boek nodigt uit tot gesprek. De onderwerpen die behandeld worden zijn: 'Der vromen ondervinding', 'Onderricht der ware vromen', 'Een Christens opmerking op de hemelweg', 'Het kinderdeel der vromen' en 'Het kabinet van het genadeverbond'.

De CGO-cursus heeft in Tholen onder leiding van J. van Mourik een aantal avonden belegd voor de bespreking van dit nuttige boek.

ds. C.J. Meeuse, Arnhemuiden

Preekbeurten regelen

De tijd is daarvoor weer aangebroken. In het verleden heb ik weleens wat geschreven over het afspreken van preekbeurten. Het is gevoelige materie. Er komen echter steeds weer vragen van het grondvlak om hierover wat te schrijven. Het gaat ook in deze dingen om ons doen en laten voor Gods alwetend aangezicht. Dat moet de goedkeuring van Boven weg kunnen dragen. Daarom willen we volstaan met een selectie uit wat hierover recent binnen de Particuliere Synode Zuid-West aan de orde geweest is. Mag ik in dit verband nadrukkelijk aandacht vragen voor de kleine gemeenten? Zeker als ze niet zo centraal gelegen zijn. In de hoop dat het afspreken van preekbeurten mag verlopen op een manier die de kerk past.

v. A.

Tijdens de laatste vergadering van de Particuliere Synode Zuid-West, op 10 september 2020, is door de classis Dordrecht het volgende punt ingediend:

Kan er in breder verband worden nagedacht over de afspraken, die eerder zijn vastgesteld, om niet voor 1 september predikanten en studenten voor preekbeurten te vragen? Het zou mooi zijn als hiervoor een centrale regeling wordt ontwikkeld.

In het onderzoek door de commissie, bestaande uit ds. C. van Ruitenburg, ds. M.H. Schot en ouderling M. Bal, zijn verschillende zaken meegenomen. We moeten dan denken aan:

- De vraag van het curatorium om studenten voorrang te verlenen om (s)preekbeurten af te spreken. Van de studenten wordt gevraagd alle vacante gemeenten te bezoeken in de periode dat zij proponeren. De studenten willen voor het afspreken van een derde dienst op zondag de reistijd beperken.
- De wens van de predikanten om eerst afspraken te maken met consulent-gemeenten i.v.m. het bedienen van de sacramenten.
- De wens van de emerituspredikanten om niet iedere zondag ver van eigen woonplaats een preekbeurt te vervullen.

- De wens van de preekbeurtenregelaar om niet achter het net te vissen, omdat andere preekbeurtenregelaars al vóór de geadviseerde datum contact opnemen en preekbeurten invullen. De preekbeurtenregelaar wil niet graag met een lege agenda bij zijn kerkenraad aankomen en voelt zijn verantwoordelijkheid ten opzichte van de eigen gemeente.

Het zou wenselijk zijn als er op dit punt enige structuur zou komen. Laten alle betrokkenen zich aan deze afspraken houden:

- De predikanten bij consulent-gemeente(n) data vast te laten leggen vóór medio juni
- De studenten (s)preekbeurten af te laten spreken vanaf 15 juni
- De emerituspredikanten preekbeurten in te laten vullen vanaf 1 juli
- De predikanten preekbeurten af te laten spreken in hun eigen classis vanaf 1 juli
- Vanaf 1 september alle overige afspraken te laten maken
- Preekregelaars wordt verzocht pas vanaf 1 september initiatief te nemen.

Toelichting:

- Predikanten kunnen hierdoor in consulent-gemeenten bijvoorbeeld de avondmaalzondagen,

- doopdiensten en bevestiging ambtsdragers eerst vastleggen.
- Studenten krijgen aan het einde van het tweede leerjaar, midden juni, te horen of zij mogen gaan proponeren. Daarnaast hebben de studenten vanuit de Theologische School de opdracht om alle vacante gemeenten te bezoeken.
- Emerituspredikanten kunnen wat dichter bij huis blijven.
- De preekbeurtenregelaars worden dringend verzocht zich aan alle data houden. Ook om niet alvast mondelinge reserveringen te maken.

De commissie is zich goed bewust van het feit dat dit van ons allemaal enige discipline vraagt. Toch hopen we dat er op deze manier enige lijn mag komen in het afspreken van preekbeurten. Het zal duidelijk zijn dat deze afspraken pas echt kans van slagen hebben als ze landelijk worden gedragen.

De vergadering van de Particuliere Synode Zuid-West heeft in haar vergadering van 1 juli 2021 het bovenstaande aanvaard en besloten het voorstel door te sturen naar het Deputaatschap Kerkelijke Dienstverlening, naar de andere drie Particuliere Synoden en naar alle (emeritus)predikanten.

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen

te Den Haag-Scheveningen,
ds. G.J. Baan te Rotterdam-Zuidwijk.

Bedankt

voor Middelburg-Zuid,
ds. H.J. Agteresch te Werkendam;
voor Nieuwdorp, Nieuwerkerk (Zld) en Terwolde-De Vecht,
ds. J. de Kok te Westkapelle;
voor Woerden,
ds. S.W. Janse te Rijssen-Zuid.

VERSLAG VERGADERING CLASSIS KAMPEN 24 MAART 2022

Namens de roepende kerk Kampen opent ds. D.W. Tuinier op de gebruikelijke wijze de vergadering. Er zijn geen te memoreren zaken. Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses ds. Tuinier; assessoren ds. A. Schot en ds. A. Verschuure; eerste scriba F.J. Verweij; tweede scriba H. Wobben; quaestor H. van Daltsen. Er zijn geen vragen over de jaarverslagen van Sirjon en De Vluchtheuvel. Diaken Bruggink wordt voor een nieuwe periode voorgedragen ter benoeming door de Raad van Bestuur als lid van de Raad van Advies van De Vluchtheuvel.

De financiële zaken van de evangelisatiepost Leeuwarden worden behandeld. Het jaarverslag van de Classicale Evangelisatie Commissie (CEC) komt in de najaarsvergadering aan de orde. Evangelist S. de Visser doet verslag van de voortgang van het werk. Hij doet een beroep op predikanten en studenten om de post niet te vergeten voor een preekbeurt.

De aftredende leden van de commissie voorbereiding appelzaken, ds. A. Schot en de ouderlingen A. Aleman en H. van Daltsen, worden herkozen.

Op advies van het deputaatschap Kerkrecht worden naburige gemeenten aangewezen zoals het moderamen dat voorstelt.

Op twee gemeenten na zijn er de verslagen van de kerkvisitatie. Een vraag naar de mogelijkheid dat twee gemeenten gezamenlijk één predikant beroepen, vindt weinig weerklank bij de afgevaardigden.

Een van de classisgemeenten heeft een vraag ingediend of er niet meer geregeld kan worden bij langdurige ziekte en uitval van een predikant. Dit geldt niet alleen de financiële kant, maar zeker ook de begeleiding en verantwoordelijkheden tijdens zo'n ziekteperiode. Er is geen civielrechtelijke arbeidsrechtelijke overeenkomst zoals in de maatschappij. Kunnen kerkenraden handvatten krijgen hoe te handelen in zo'n situatie? In andere kerkverbanden zijn daarover wel regelingen getroffen. De vergadering besluit vooralsnog deze vraag voor te leggen aan het deputaatschap Kerkrecht en op dit moment niet door te zenden naar de particuliere synode.

Onder verantwoordelijkheid van de classis geeft de heer Visscher uit Genemuiden aangepaste catechisatie aan een doelgroep met anders begaafden. Hij vraagt of de classis akkoord gaat met enkele aanpassingen van vragen uit de methode die vanuit de synode is opgezet. Er is echter reeds een aangepaste methode van Helpende Handen. De vergadering adviseert de catecheet in overleg met Helpende Handen die aan te passen voor zijn doelgroep.

De classicale mediacommissie verzoekt om opheffing, gezien het feit dat er ook andere landelijke commissies zijn die feitelijk hetzelfde werk doen, zoals 'Toegeest gezin', en dat met een betaalde kracht en veel kennis. Wel adviseert de commissie in elke gemeente een mediacommissie te hebben. Men kan eventueel participeren in 'Toegeest gezin'. De vergadering gaat akkoord met het voorstel.

De vergadering stemt er mee in dat de vier beschikbare classispredikanten worden afgevaardigd naar de PS Oost op 9 juni. Verder worden gekozen de ouderlingen H. van Daltsen, J.C. van Haaften, F.J. Verweij en H. Wobben.

Tijdens de rondvraag wordt aandacht gevraagd voor het feit dat ouderling G.P. den Breejen uit Lelystad voor het laatst aanwezig is, omdat hij binnenkort zijn ambt zal neerleggen. Hij wordt dankgezegd door de preses voor al zijn arbeid, ook ten behoeve van de classis Kampen en hij en zijn vrouw wordt Gods zegen toegewenst voor de toekomst.

De datum van de volgende classisvergadering is 29 september 2022. Roepende kerk is dan Lelystad. Op verzoek van de preses spreekt ouderling G. van Dam van de roepende kerk Kampen het dankgebed uit, waarna de preses de vergadering sluit.

F.J. Verweij, eerste scriba

LANDELIJKE DIAKENDAG

Op de Diakendag in 2019 stonden we als deputaatschappen DMZ en Bijzondere Noden met diakenen uit het hele land stil bij de roeping van het diakenambt. Op 16 september 2022 organiseren we opnieuw een landelijke Diakendag. Dit jaar willen we ons bezinnen op de opdracht die diakenen bij hun bevestiging meekrijgen: '... de uiterlijke gift, maar ook troostelijke redenen...'. Het diakenambt; een dubbele opdracht! Bent u ambtsdrager in een van onze gemeenten? Als kerkenraad ontvangt u binnenkort een uitnodiging waarin het programma wordt toegelicht. Aanmelden is mogelijk vanaf 10 juni op www.diakendag.nl.

Voor alle in dit nummer genoemde
toekomstige data geldt:
INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

M. Meade
(1629-1699)

Noodzakelijk zelfonderzoek

Zijn er velen in de wereld die bijna en toch niet meer dan bijna christenen zijn, hoe hoog tijd is het dan voor ons om onze staat te onderzoeken, en op het nauwste de oprechtheid van onze geestelijke conditie na te vorsen wat ze is. Of ze goed is of niet. Of wij in onze belijdenis van godsdienst gezond en juist zijn of niet. Toen de Heere Christus tot Zijn discipelen zei: 'Eén van u zal Mij verraden', begon ieder van hen aan zichzelf te denken: 'Meester, ben ik het? Meester, ben ik het?' Zo behoorden wij te doen wanneer de Heere ons uit Zijn Woord ontdekt hoevelen er onder een belijdenis van godsdienst zijn, die maar bijna

christenen zijn. Wij moesten op het nauwste ons hart ondervragen: Heere, ben ik het? Is mijn hart ook onoprecht? Ben ik ook maar een bijna christen? Ben ik ook een van hen die ten laatste bedrogen uitkomen? Ben ik ook een huichelaar? Heb ik ook de gedaante der godzaligheid zonder kracht?

Er zijn twee vragen van zeer groot gewicht, die een ieder van ons dikwijls zichzelf moet voorstellen: Wat ben ik? En waar ben ik?

1. Wat ben ik? Ben ik een kind Gods of niet? Ben ik oprecht in mijn godsdienst, of ben ik maar een huichelaar onder de godsdienst?

2. Waar ben ik? Ben ik nog in een staat der natuur, of ben ik in de staat der genade? Ben ik nog in de oude wortel, in de oude Adam, of ben ik in de wortel Christus Jezus? Ben ik in het verbond der werken, dat alleen toorn en dood bedient? Of ben ik in het verbond der genade, dat het leven en de vrede bedient?

Uit: "De bijna christen ontdekt" (de valse belijder beproefd en verworpen), M. Meade; uitg. Den Hertog, 1991.

Berichten

AUTOPUZZELTOCHT ERMELO

De jeugdverenigingen in Ermelo hebben voor hemelvaartsdag een autopuzzeltocht georganiseerd. Opbrengst is voor noodhulp aan Oekraïne en stichting Mir Wam. Aanmelden: www.gergermelo/puzzelrit

AUTOPUZZELTOCHT YERSEKE

De activiteitencommissie in Yerseke organiseert op hemelvaartsdag een autopuzzeltocht over het eiland Tholen. Vertrek tussen 12.30 en 13.30 uur vanuit de kerk aan de Oude Boogaert; kosten: € 5,00 p.p., € 2,50 per kind (t/m 12 jaar). Opgeven: www.nieuwbouwgeryerseke.nl/autopuzzeltocht

FIETSTOCHT OUDDORP

Op hemelvaartsdag is er een fietspuzzeltocht rond Ouddorp. Start tussen 14.00 en 14.30 uur bij de Mekkerstee, Hofdijkseweg

34; kosten: € 3,50 p.p. of € 12,50 per gezin. Opbrengst is voor de verbouwing van de kerk in Ouddorp en voor hulp aan Oekraïne.

FIETSTOCHT GENEMUIDEN

Op zaterdag 28 mei is er een fietstocht georganiseerd vanuit de Geref. Gemeente te Genemuiden. De tocht begint en eindigt bij de kerk (Taghof 3). Aanmelden kan tussen 10.45 uur en 11.45 uur. Opbrengst is voor Melville-Knox scholen in Schotland.

VERKOPING KRIMPEN A/D IJSSEL

Op zaterdag 4 juni is er in de Seba-kerk te Krimpen aan den IJssel (Kon.

Wilhelminaplein) de jaarlijkse voorjaarsverkoop van 10.00-14.00 uur. Opbrengst is voor de zending (Guinee), evangelisatie (Rotterdam) en onder Israël (Zhytomyr).

ZANGAVONDEN

Apeldoorn - Kerk Geref. Gemeente, zat. 28 mei, 19.15 uur, kinderkoor Met hart en stem o.l.v. Laura Overeem-Paalman, mannenkoor Jubilate Deo o.l.v. Roelof van Middendorp, Gerard Harbers, orgel, spreker evangelist M. Vos van Simon de Looier, leiding oud. F. Elshout; collecte t.b.v. evangelisatie.

Elspeet - Herst. Herv. Kerk, zat. 28 mei, 19.30 uur, zangavond t.b.v. zending Albanië, jongerenkoor Elad o.l.v. Marieke Seekles-van Manen, kinderkoor de

Nachtegaaltjes o.l.v. Gerjanne Wisse, bovenstemgroep Geref. Gemeenten, Wilbert Peters en Bert Roest, orgel, leiding ds. G. van Manen.

Den Haag-Scheveningen - Bethaniëkerk (Oude Boomgaardstraat 43), zat. 21 mei, 19.30 uur, gem. koor Eben-Haëzer; collecte voor steunfonds van MAF-pilotengezin Rodenburg.

Hendrik-Ido-Ambacht - Petrakerk, zat. 4 juni, 19.00 uur, kinderkoor Harpe Davids, De Kleinnot en Seba-kinderkoor, leiding J. Beverloo, spreker namens ZGG: Hanneke van Eckveld.

Kampen - Bovenkerk, do. 26 mei, 19.30 uur, psalmzangavond met bovenstem (Datheen en 1773), organist Pieter Heykoop, leiding ds. A. Verschuure;

collecte t.b.v. gehandicaptenzorg (toegang vrij).

Leerdam - Grote kerk, zat. 28 mei, 19.30 uur, jongerenkoor Cantilena o.l.v. Peter Wildeman, mannenkoor Rehoboth o.l.v. Marcel van de Ketterij, Willem den Boer, orgel, leiding: evangelist H.J. van den Boogaart; collecte voor evangelisatiepost Tilburg (toegang vrij).

Vlissingen - Grote kerk, zat. 4 juni, 19.30 uur, psalmzangavond t.b.v. stichting Njalowei (Bijbelverspreiding in Sierra Leone), leiding ds. C. Sonneveld, Adri Weststrate: presentatie over Njalowei, Peter Wildeman, piano, Martin Weststrate, orgel (toegang vrij).

Kerkdiensten

ZONDAG 22 MEI 2022

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Alblisserdam 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 18.30 uur ds. P. Mulder; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 16.00 uur ds. B. Labee; Barendrecht 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Benthuisen 19.15 uur ds. G.W.S. Mulder; Berkenwoude 15.00 uur ds. G. Beens; Bodegraven 10.00 uur ds. J. IJsselstein en 16.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30, 14.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; Burgh-Haamstede 10.00 en 18.30 uur stud. A.E. Brijder; Capelle aan den IJssel-Middelwatering 18.30 uur ds. C. Sonneveld; Capelle aan den IJssel-West 10.00 en 15.30 uur ds. M. Karens; Den Haag-Scheveningen 15.00 uur (H.D.) ds. H. Brons; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Deventer 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Dinteloord 10.00 uur ds. J.J. Tanis; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 10.00 en 16.45 uur ds. G.J. Baan; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; Ede 9.30 uur ds. J.B. Huisman; Eindhoven 15.00 uur ds. H.J. Agteresch;

Emmeloord 18.30 uur ds. G. van Manen; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. P.D. den Haan; Enter 9.30 en 15.00 uur ds. J.W. Verweij; Ermelo 9.30 en 18.30 uur stud. M. Boersma; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; Goes 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenpolder 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. S. Maljaars; 's-Gravenzande 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Groningen 10.00 uur ds. D.W. Tuinier; Hardinxveld-Giessendam (tijd. loc.: Herv. Oude kerk, Peulenstraat 234) 12.00 uur ds. A.T. Huijser en 20.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. M.H. Schot; Herkingen 14.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Hilversum 19.00 uur ds. A. Schot; Hoofddorp 19.00 uur ds. W. Silfhout; Houten 10.00 en 17.00 uur stud. M.G. van Middendorp; Kamperland 10.00 uur ds. C. Harinck; Kapelle-Biezeling 16.30 uur ds. C. Harinck; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur ds. W. Silfhout; Kesteren 12.30 uur ds. F. Mulder en 18.00 uur (H.D.) ds. W. Mouw; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; Krimpen aan den IJssel 19.00 uur ds. G.J. Baan; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. P. Mulder; Lelystad 19.00 uur ds.

A. Verschuure; Lisse 10.00 en 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; Marknesse 9.30 en 14.30 uur ds. C. van Krimpen; Meliskerke 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Melissant 14.30 uur ds. K. Boeder; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.30 uur stud. J.M. Evers; Middelharnis 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Mijdrecht 15.30 uur ds. J. Beens; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; Naaldwijk 19.00 uur ds. P.J. de Raaf; Nieuw-Beijerland 9.30 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 14.00 uur ds. S. Maljaars; Nieuwe-Tonge 18.00 uur ds. J.J. Tanis; Nieuwer Ter Aa 19.00 uur ds. H. van der Heiden; Nieuwerkerk 14.30 uur ds. H.A. van Zetten; Nijkerk 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Nisse 14.00 uur stud. J.M. Evers; Nunspeet 9.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. M. Karens; Oostburg 10.00 en 15.30 uur ds. J. de Kok; Oosterland 10.00 uur ds. G.J.N. Moens, 14.30 uur (belijdenisdienst) ds. G. Pater en 18.30 uur ds. H.A. van Zetten; Oostkapelle 15.00 uur stud. A.E. Brijder; Opheusden 9.30 en 15.30 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.15 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. G. van Manen; Poederloijen 14.30 uur ds. E. Bakker; Poortugaal 9.30 uur ds. A.T. Huijser en 16.00 uur ds. J. IJsselstein; Poortvliet 14.30 uur ds. M. Blok; Puttershoek 19.00 uur ds. L. Blok; Rhenen

10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 uur ds. M.H. Schot; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 14.30 uur ds. W.A. Zondag; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. M. Joosse; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. W.A. Zondag; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; Sliedrecht 9.00 uur ds. W.J. Karels en 16.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Spijkenisse 18.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Sprang-Capelle 15.00 uur ds. A. Schreuder; Stolwijk 19.00 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde-De Vecht 14.30 uur ds. S.W. Janse; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. H. van der Heiden; Vlaardingingen 14.30 uur (belijdenisdienst) ds. G.J. Baan; Vlissingen 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. B. Labee; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westzaan 19.00 uur ds. C.J. Meeuse; Wierden 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Woerden 19.00 uur ds. W. Visscher; Wolphaartsdijk 14.00 uur (belijdenisdienst) ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Zeist 18.30 uur ds. W. Harinck; Zoetermeer 19.15 uur ds. J.B. Zippro; Zwijndrecht 9.30 en 15.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 9.30 en 15.00 uur stud. J.J. Hoogerbrug.

DINSDAG 24 MEI 2022

Scherpenzeel 14.15 uur (huw.bev.) ds. J. Beens.

WOENSDAG 25 MEI 2022 (HEMELVAARTSDIENST)

Lelystad 19.30 uur ds. J.B. Huisman; Mijdrecht 19.30 uur stud. M.G. van Middendorp; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Oostburg 19.30 uur ds. J.B. Zippro; Poortugaal 19.30 uur ds. A. Verschuure; Sint Philipsland 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Spijkenisse 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Wierden 19.30 uur ds. C.A. van Dieren

WOENSDAG 25 MEI 2022

Bodegraven 19.00 uur (huw.bev.) ds. W.A. Zondag; Nunspeet 14.15 uur (huw.bev.) ds. A. Schot.

DONDERDAG 26 MEI 2022 (HEMELVAARTSDAG)

Aagtekerke 9.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 uur ds. C. Hogchem; Aalst 9.00 uur ds. W.J. Karels; Alblasserdam 9.00 uur ds. C. Sonneveld; Amersfoort 9.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 uur ds. R.A.M. Visser; Barendrecht 10.00 uur ds. M. Joosse; Barneveld-Centrum 9.30 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 uur ds. A. Schreuder; Berkenwoude 9.00 uur stud. A.E. Brijder; Bodegraven 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 uur ds. P.J. de Raaf; Brakel 9.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle aan den IJssel-Middelwatering 10.00 uur ds. W. Silfhout; De Valk-Wekerom 9.30 uur ds. B.J. van Boven; Dirksland 10.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 9.30 uur ds. W.A. Zondag; Elspeet 10.00 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 uur ds. G. Heijkamp; Enter 9.30 uur ds. J.W. Verweij; Ermelo 9.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.00 uur ds. A. Verschuure; Goes 9.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; 's-Gravenpolder 9.30 uur ds. S. Maljaars; 's-Gravenzande 9.00 uur stud. J.M. Evers; Hardinxveld-Giessendam (tijd. loc.: Herv. Oude kerk, Peulenstraat 234) 12.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur ds. M.H. Schot; Hilversum 10.00 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Hoedekenskerke 11.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Kampen 9.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kapelle-Biezeling 10.00 uur ds. J. IJsselstein; Katwijk aan Zee 10.00 uur ds. J. Schipper; Kesteren 12.30 uur ds. W. Mouw; Klaaswaal 9.30 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 11.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Krabbendijke 9.00 uur ds. P.C. Vlot; Krimpen aan den IJssel 11.00 uur stud. A.E. Brijder; Kruijningen 9.30 uur ds. G. Hoogerland; Leerdam 11.00 uur ds. H.J. Agteresch; Leiderdorp 10.00 uur ds. P. Mulder; Marknesse 11.30 uur ds. A. Verschuure; Middelburg-Centrum 9.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.00 uur ds. C.J. Meeuse; Middelharnis 9.30 uur ds. G.J.N. Moens; Moerkapelle 9.30 uur ds. H. Brons; Naaldwijk 11.00 uur stud. J.M. Evers; Nieuw-Beijerland 9.30 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 11.00 uur ds. D. de Wit; Nieuwer Ter Aa 9.30 uur stud. M.G. van

Middendorp; Nijkerk 9.00 uur stud. M. Boersma; Nunspeet 9.00 uur ds. A. Schot; Oosterland 10.00 uur ds. J.J. Tanis; Oostkapelle 9.30 uur ds. M. Karens; Oud-Beijerland 9.30 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.15 uur ds. G. Pater; Poortvliet 11.00 uur ds. P.C. Vlot; Puttershoek 11.30 uur ds. J. van Rijswijk; Ridderkerk 9.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Rijssen-Noord 9.00 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.00 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.00 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 9.30 uur ds. C. Harinck; Rotterdam-Alexanderpolder 11.00 uur ds. C. Sonneveld; Rotterdam-Zuidwijk 9.00 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 uur ds. J. Beens; Sliedrecht 9.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 11.00 uur stud. M. Boersma; Terneuzen 10.00 uur ds. J.B. Zippro; Tholen 10.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Urk 10.00 en 16.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 uur ds. B. Labee; Vlissingen 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Waarde 9.30 uur ds. L. van der Kuijl; Waardenburg 11.15 uur ds. A.T. Huijser; Wageningen 10.00 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 9.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 uur ds. J. de Kok; Wolphaartsdijk 11.00 uur ds. C.J. Meeuse; Yerseke 9.30 uur ds. C. van Krimpen; Zwijndrecht 9.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 11.00 uur ds. A. Schot.

VRIJDAG 27 MEI 2022

Borssele 14.00 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; Kootwijkerbroek 13.30 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Nunspeet 14.00 uur (huw.bev.) ds. A. Schot.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 22 MEI 2022

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (bijbeluur) evang. M. Vos; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur ds. D.W. Tuinier; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN DONDERDAG 26 MEI 2022 (HEMELVAARTSDAG)

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 uur evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23) 9.30 en 11.00 uur evang. A. van Setten.

Advertenties

PSALMENCONCERT

Koor- en samenzangavond met het Garder Mannenkoor o.l.v. Sjaak van Wijngaarden Grote Kerk Harderwijk

D.V. zaterdag 28 mei, 19.30 uur
Locatie: Kerkplein 1 Harderwijk
Meditatie: ds. M. van Kooten
Collecte: Stichting Schreeuw om Leven
Orgel: Marco den Toom
Vleugel: Johan Bredewout
Trompet: Arjan en Edith Post
Viool: Willemien van der Hoek
Dwarsfluit: Annemarie Langerak

Te huur, wk 28 en 29, onze vrijstaande woning, rand van Apeldoorn.
Tel. 06-18477304

Vakantie in ZEELAND: Te huur ruim 2-pers. huisje op boerderij in Grijskerke. Veel fietsmogelijkheden naar bijv. Westkapelle, Middelburg, Veere, Oostkapelle. Tel. 0118-591464

Vakantie Garderen - Even tot rust komen in **Frieda's Rusthoeve B&B.**
<https://www.bedandbreakfast.nl/a/75828/frieda-s-rusthoeve/>
Tel. 06 137 281 76

Uitvoering Bach cantate 'Christ lag in Todesbanden' BWV 4
Ingeleid door ds. G.J. Baan
Met medewerking van kamerkoor Cantus Gouda en samenzang.
Een goede voorbereiding op Pinksteren.

DV zaterdag 4 juni 2022,
Gereformeerde Gemeente Dordrecht
Locatie: Julianakerk, Mauritsweg 286,
Aanvang: 19.30 uur
Toegang: vrij
Er zal gecollecteerd om de onkosten te dekken en voor de Nood in Oekraïne

Conflictbemiddeling d.m.v. Mediation voor zakelijk en privé.
Drs. J.C. de Jonge, gecertificeerd 'Psycholoog - Mediator NIP'.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
www.dejonge-consultancy.nl

Vakantie Oostenrijk. Te huur: luxe chalet en appartementen, 2-9 pers., in omg. Saalbach-Hinterglemm /Zell am See.
Info: 0180-318720 en 06-53114531
www.vakantieindebergen.nl

Rust en ruimte en natuurbeleving!
Vakantiewoning in buitengebied van Barneveld op fietsafstand van kerken.
Max. 3 personen. Te huur vanaf 20 juni.
Informatie: 0342-424401

Woning te huur in Veenendaal vanaf D.V. 1 september 2022 tot 28 februari 2023.
80 vierkante meter, 2 slaapkamers.
Mail voor informatie naar:
gahardeman@solcon.nl

Aloë Vera Plus (NeoLife) - kruidentheemengsel met Aloë Vera
*bevordert een natuurlijke nachtrust
*helpt bij onrust
*heeft een maagversterkende invloed / bevordert spijsvertering
Kortingscode AP22
Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

OOSTENRIJK - Parc Sonnleiten
Bergen en water in zonnige deel Alpen, kerkdiensten, activiteitenteam. Ervaar de uitstekende sfeer. Huisjes, safaritenten, blokhutten en kampeerplaatsen.
055 3030083 **es-vakanties.nl**

Te huur een mooi **6 persoons chalet op camping Bergzicht in Ommen** met een mooi prieel erbij. Info: 06 820 119 63

TE HUUR in Rijssen, zomervakantie van 6 t/m 20 augustus. Max. 6 pers., 06-83587821 / rijssen59@gmail.com

21 mei, fietstocht Utrechtse Heuvelrug
www.huizenieuwoord.nl/nieuws/fietstocht-21-mei-huize-nieuwoord

Woudenberg/Scherpenzeel
Stacaravans te huur op mini-camping. Juni en september 50% korting.
www.kleinoudenhorst.nl
Tel: 0640023232

WILGENHORST
gedenken

ZELF SAMENSTELLEN VASTE LAGE PRIJS ALL INCLUSIVE

WWW.WILGENHORST-GEDENKEN.NL

SORG

Stichting voor Onderwijs op Reformatische Grondslag

De raad van toezicht van de Stichting voor Onderwijs op Reformatische Grondslag te Amersfoort zoekt, vanwege het verstrijken van de zittingstermijn van één van de leden, een

Lid Raad van Toezicht

met als profiel identiteit & onderwijs

Belangstelling?

Neem telefonisch contact op met de heer H.J. van den Berg, voorzitter van de raad van toezicht via 0613852503 en/of vraag per e-mail een informatiepakket aan via secretariaatrvt@sorg.nl.

Hoornbeek College | Van Lodenstein College

Bekijk deze vacature op:
www.werkenbijhethoornbeek.nl of www.vanlodenstein.nl/vacatures

VAN DER WILT
RAAMDECORATIE

UW ADVISEUR

AAN HUIS

☎ 06 - 36 29 43 14
🌐 wilt-raamdecoratie.nl

WERKEN VOOR HET CHRISTELIJK-REFORMATORISCH ONDERWIJS?

Wij komen graag in contact met een:

FINANCIËEL ADVISEUR

Ben je ondernemend, klantgericht en lijkt het je leuk om schoolleiders verder te helpen met hun financiën? Mail, bel of app gerust met Sander den Hartog via s.denhartog@vgs.nl of 06 - 10 99 33 00.

Kijk op www.vgs.nl/vacatures

VAKKUNDIG EN BETROKKEN

VGS

SGV

Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft als doel individuele en collectieve voorlichting geven aan en belangenbehartiging van gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u donateur van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt dan de door de stichting opgestelde praktische en principiële brochures gratis toegezonden.

Ook ontvangt u enkele keren per jaar een nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding tijdens kantooruren:
0488 - 44 91 54, of via e-mail:
voorlichting@gemoedsbezwaarden.nl

**WAT WEET HET
DUITSE VOLK VAN DE
ENIGE TROOST?**

Hun eigen Heidelbergers zijn ze veelal kwijt! Helpt u ons hem weer terug te brengen?

Zie onze website www.svvhd.org voor informatie.

Giften NL35 ABNA 0548 9879 20.

STICHTING VRIENDEN VAN

HEIDELBERG & DORDRECHT

Werken op Texel

Basisschool Timótheüs

Wie komt ons bijbels onderwijs geven op Texel?

**BASISSCHOOL TIMÓTHEÛS OOSTEREND
zoekt **dringend** met ingang van het
cursusjaar 2022-2023**

Directeur en leerkracht (1.0 fte)

Basisschool Timótheüs is een gezellige, kleine privéschool in Oosterend op het schitterende eiland Texel.

De ca. 8 kinderen uit groep 5 t/m 8 zoeken een koersbepaler: een leerkracht/directeur die hen met een geopende Bijbel voorbereidt op de grote stap naar het seculiere voortgezette onderwijs.

We zoeken iemand die kerkelijk behoort tot de (oud) Gereformeerde Gemeenten (in Nederland) en in leer en leven van harte instemt met de grondslag van de school: Gods Woord en de Drie formulieren van Enigheid.

Op onze school:

- Werken we met eigentijdse lesmethoden en leermiddelen;
- Is er veel ruimte voor eigen inbreng;
- Geef je ieder kind les op zijn eigen niveau;
- Vragen we flexibiliteit en daadkracht.

Wij bieden:

- Gelegenheid tot nascholing en begeleiding;
- Salarisering volgens CAO;
- Vergoeding van reiskosten of verhuizing;
- Taakverdeling en werktijden in overleg.

Neem vrijblijvend contact op voor meer informatie of solliciteer gelijk!

A. Dubbeld | 06-11968123 | directeur@basisschool-timotheus.nl
Bekijk voor meer informatie de volgende link: <https://ap.lc/GmRSn>

Meester Jan

Kom ook
werken in het
basisonderwijs!

Educatis is op zoek
naar onderwijs-
assistenten,
enthousiaste
leerkrachten en een
intern begeleider voor
het komende schooljaar.
Reageer snel op één van
deze vacatures!

INTERN BEGELEIDER 3 dagen

Willem Farel school, Hoevelaken

ONDERWIJSASSISTENT 4-5 dagen

Johannes Calvijn school, Amersfoort

LEERKRACHT 4-5 dagen

De Akker, Amstelveen

LEERKRACHT (BOVENBOUW) 2-3 dagen

Johannes Bogermanschool, Houten

LEERKRACHT (BOVENBOUW) 2-3 dagen

Rehobothschool, Zeist

NIEUW:

HB-VOORZIENING VEENENDAAL

Educatis werkt nauw samen met Berséba als het gaat om de bovenschoolse hoogbegaafdheid-voorziening.

LEERKRACHT 1 dag

Regio Veenendaal

ONDERWIJSASSISTENT 1 dag

Regio Veenendaal

ECHT IETS VOOR JOU? SOLLICITEER DIRECT!

Wil je meer weten over de vacatures of direct solliciteren? Ga naar:
www.werkenbijeducatis.nl

Educatis

Reformatorisch
Primair
Onderwijs

Noteer alvast in uw agenda:

**Massale niet-ritmische
Psalmzangavond met Bovenstem**

Locatie: Grote Kerk Dordrecht

Datum: zaterdag 11 juni 2022

Aanvangstijd: 19.30 uur

Spreekers: ds. L. Blok uit Gorinchem

en ds. A.C. Rijken uit Haafthen

Collecte voor de GBS / Bijbel-

verspreiding binnen-/buitenland

Organist: Arthur de Jong

Toegang gratis

HOEKMAN

Kantoor & Project

Levering
in heel
Nederland

Hoekman is uw leverancier van **tafels** en **stoelen** voor **kerk**, **vergaderzaal** of **consistorie**.

Maak een **vrijblijvende afspraak** bij u op locatie.

U kunt dan kennismaken met onze **kwaliteit** en **jarenlange ervaring**.

Noordzandstraat 34 | 4401 CG Yerseke
T 0113 572907 | www.piethoekman.nl

WORDT U ONZE EVANGELIST ?

In Rotterdam is op 16 september 2006 de evangelisatiepost 'In de Gouwstraat' van de Gereformeerde Gemeente geopend. Deze evangelisatiepost gaat uit van de gezamenlijke classes Rotterdam en Ridderkerk. Onze evangelisatiepost is gevestigd midden in de multiculturele wijk Charlois. Wij zien er naar uit om meer Rotterdammers in aanraking te brengen met Gods Woord. De classicale evangelisatiecommissie (CEC) ziet daarom uit naar de benoeming van een

Evangelist (fulltime)

De evangelist is het gezicht van de evangelisatiepost. Het werk van de evangelist is vooral gericht op de verkondiging van Gods Woord. Hij is verantwoordelijk voor het uitvoeren, leidinggeven en toerusten van alle activiteiten waarmee Gods Woord wordt verbreed. Ook zal hij daarbij nieuwe activiteiten om Gods Woord uit te dragen verkennen en initiëren. Er zal een intensieve samenwerking zijn met de algemeen coördinator van de post.

De evangelist weet zich door de Heere geroepen voor dit werk. Hij is lid van de Gereformeerde Gemeenten. Hij heeft bij voorkeur een HBO werk- en denkniveau en enige theologische opleiding. Een assessment is onderdeel in de benoemingsprocedure.

De classicale evangelisatiecommissie (CEC) werkt bij de benoeming nauw samen met het deputaatschap Evangelisatie.

Wenst u meer informatie over deze vacature? Heeft u behoefte aan een gesprek? Dan kunt u contact opnemen met de voorzitter van de CEC, ouderling M.J. de Vries, tel. 06-13977043.

Weet u zich geroepen voor dit werk? Mailt u dan uiterlijk D.V. 31 mei 2022 uw motivatiebrief en C.V. naar de secretaris van de CEC: chr.moree@kliksafe.nl

Meer weten over onze evangelisatiepost: <https://indegouwstraat.nl>

In de Gouwstraat

DE LOOP- EN BEZELIENIS VOOR IEDEREEN!

Eenzaam, beperking, eenverdiener, rouw of armoede? Stichting kleinesteun.nl luistert en steunt! 06-34180256
jong en oud (bel)maatjes & lotgenoten

☑ HULPVERLENING

☑ COACHING

☑ TRAINING

☑ TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl
I www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

*Begravenisonderneming
de Jongh*

Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begravenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Waardenburg	0418 - 652 039
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838

info@begravenisondernemingdejongh.nl
www.begravenisondernemingdejongh.nl

*Landelijke
Psalmzangavond*

Wie wil...
mag **boven-
stem** zingen!

Grote of St. Laurenskerk
ROTTERDAM

**D.V. ZATERDAG
4 JUNI 2022**

Aanvang: 19.00 uur
TOEGANG VRIJ!

Organist: **Pieter Heykoop**
Meditatie: **Ds. A. Moerkerken**

Nu te bestellen!
Leverbaar vanaf 7 juni.

Kerkelijk Jaarboek 2022

Ruim 460 pagina's praktische informatie over de
Gereformeerde Gemeenten

- Te koop op de **Zendingsdag** (18 juni)
(betaling ter plekke contant of digitaal)
of
- Te bestellen via:
kerkelijkedienstverlening.nl / (0348) 489900

Prijs € 11,- (excl. verzendkosten)
I.v.m. AVG-regelgeving alleen
verkrijgbaar voor (doop)leden van de
Gereformeerde Gemeenten

Welkom terug
op ons bungalowpark!

*De Verrassing
Bungalowpark*

AL 65 JAAR
VERRASSEND OP TEXEL

www.deverrassing.nl
0222 318906

toetsen en meer, sinds 1898

**UW ORGEL- ÉN
PIANO SPECIALIST**

www.johdeheer.nl

Leegwaterstraat 46/47
3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611

groei
door eerlijke
communicatie

- interim management
- persoonlijke coaching
- bemiddeling & advies
- organisatiecoaching
- onderwijsontwikkeling

Sjaak van
Wijngaarden MOC

We gaan gefundeerde kritiek niet uit de weg
en vermijden scherpe vragen niet. En met die
aanpak hebben wij al velen kunnen helpen.

J&S is er ook voor jongerenhulp, (kerkelijke)
vertrouwenszaken en gezinsproblematiek

J&S
coaching en
consultancy

zeer ervaren
en erkende,
universitair
geschoolde
professionals

tel. (085) 040 65 62 jscoachingconsultancy.nl

Door het **RD** heb ik altijd
onderwerpen waar ik met
de ouderen over kan praten.

rd
reformatorisch
dagblad

Annelien | Verzorgende IG

De een leest graag persoonlijke
verhalen, de ander zoekt verdieping
bij het nieuws. Maar allemaal hebben
we behoefte aan goede, evenwichtige
en eerlijke informatie. Aan zicht op het
Bijbelse perspectief in ons bestaan.

Het RD wil helpen verder te kijken dan
jezelf.

RD, de krant voor het hele verhaal.

Scan mij

Het RD is er ook voor jou.
Ga naar rd.nl/saambinder
Ontdek het RD 4 weken
lang vanaf 4 euro.

Te koop: ruime jaren-30 woning met naastgelegen kantoor. Perceel 830 m². Dubbele bewoning toegestaan. Ook geschikt voor mantelzorg, gezinshuis, enz. Hoofdweg 181-183, Ederveen. Tel. 0318-573941

Kom genieten van het buitengebied op het **mooi eiland Texel** in de nieuwe **bed & breakfast** 'Tuus op Tessel'. Voor meer informatie en reserveren, bel 06-48964275 of stuur een e-mail naar info@tuusoptessel.nl. Het zal voelen als thuiskomen!

Niet ritmische psalmzangavond in de Augustijnenkerk in Dordrecht Zaterdag 28 mei 2022
Organist: Adriaan Pakvis
Thema: "Toen hoorde God"
Meditatie: Ds. A.J. Speksnijder
Aanvang: 19.30 uur
Collecte t.b.v. Stichting Adullam
Toegang vrij!

Onze prachtige collectie PVC & laminaat zien? Bel 06-19557166 voor een afspraak bij u thuis. Eigen legservice.
www.devloerenkoning.nl

Laatste preken van JC Philpot dl 1-4 à €10,-.
700 pag. Preken van John Kershaw €25,-.
Alle 20 boeken, 3000pag. €140,-.
Luisterpreken: hetbraambos.nl 078-6933783

 VAN STAVEREN
Begrafenisverzorging
Met aandacht, zorg en respect
Dag en nacht bereikbaar 0172 23 33 38
vanstaverenbegrafenisverzorging.nl

Ben je op zoek naar een woning in of rond Utrecht?

Meld je aan bij het loket voor woningzoekenden van onze gemeente: huisvesting@gergemutrecht.nl. Op dit moment zijn een aantal woningen (koop/huur) beschikbaar.

BOUWHOF
BEZIG MET JE HUIS.

BOUW, SANITAIR, KEUKEN EN INTERIEUR

SHOP.BOUWHOF.NL

Edisonstraat 115 2723 RT Zoetermeer 079 - 3310700 www.bouwhof.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
Veenendaal Rhenen
Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding bij het verzorgen van alleen begrafenissen
P.H. van der Leer
T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

Verschenen: *De wonderen des Allerhoogsten*

Na een lange tijd van voorbereiding is bij de Landelijke Stichting een volledig nieuwe heruitgave verschenen van het zeer nuttige en lezenswaardige boek *De wonderen des Allerhoogsten* van ds. Abraham van de Velde (1614-1677). Het gaat om een heruitgave:

- ❖ In het hedendaags Nederlands. De tekst is zorgvuldig herspeld/hertaald aan de hand van de laatste uitgave van ds. Van de Velde.
- ❖ Waarin de vele fouten die in de loop van de tijd in de tekst geslopen waren, hersteld zijn (meer dan honderd!). Bovendien zijn de zinnen en alinea's die na 1677 weggelaten waren, weer opgenomen.
- ❖ Waarin de vele, in de tekst voorkomende historische personen en gebeurtenissen in voetnoten zijn toegelicht. Daardoor is de tekst voor jong en oud veel beter te begrijpen.
- ❖ Waarin een nieuwe, uitgebreide biografie van de hand van prof. dr. W.J. op 't Hof opgenomen is, alsmede een persoonsregister en een overzicht van de bronnen.
- ❖ Waarin vele historische platen ter illustratie opgenomen zijn.

Deze schitterende heruitgave mag in geen huisgezin ontbreken! Destijds werd dit boek voor jong en oud - in het kader van Ps. 78:4 - sterk ter lezing aanbevolen door ds. P. Zandt, ds. W.C. Lamain en anderen. Stevig ingebonden, harde kaft, 896 p., prijs: € 25,- (excl. € 5,- porto).

Bestellen: bel 06 - 22 62 61 40 (b.g.g.: 0416 - 693844) of mail naar: inhetspoor@kliksafe.nl. Of bestel en betaal online via: www.inhetspoor.nl

Waarom Paul Roescher?
Wij geven u twaalf redenen! **2**

Europa's grootste keus

Braziliaans eiken Keuken compleet zoals opgesteld en inclusief getoonde 3 apparaten.

Kraakprijs! 1564,-

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HAARD

Totaal 17.500 m² in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl

FamilyStream

Geliefde samenzang

v.a. € 9,99 p/m

- ruime keuze met meer dan 4.000 albums
- muziek én vertellingen
- altijd en overal luisteren
- ook offline gebruiken

WWW.FAMILYSTREAM.COM

VerkeerstheorieVanWijngaarden

ONLINE LEREN + OEFENEXAMENS VOOR CBR AUTO THEORIE EXAMEN

De specialist in het milieubewust isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Profiteer nu!! landelijke subsidie www.profijtisolatie.nl

VACATURE

Het Deputaatschap voor Israël komt graag in contact met een

MEDEWERKER NEDERLAND

24 uur

Deze veelzijdige functie op ons kantoor in Woerden omvat in aanvang onder meer de volgende taken:

- Coördinatie en eindredactie Israël bode
- Coördinatie lectuurwerk
- Assistentie algemeen secretaris
- In de toekomst is verdere groei naar meer zelfstandige taken mogelijk.

Wij denken aan het volgende profiel:

- Affiniteit met het werk onder het Joodse volk
- Taalvaardigheid in woord en geschrift in Nederlands en Engels
- Zelfstandig kunnen werken en flexibiliteit. Bij voorkeur ervaring in het leiden van projecten.
- Belijdend lid van de Gereformeerde Gemeenten. Ambtelijke ervaring in een pré
- Functie voor drie dagen
- Minimaal HBO niveau
- Goede contactuele eigenschappen
- Redactionele vaardigheden
- Leeftijd vanaf 25 jaar

INFORMATIE: Algemeen secretaris J.J. de Jong
0348 - 48 99 29 • jjdejong@boardforisrael.nl

INTERESSE: Stuur **vóór 10 juni** een brief met CV naar de secretaris van het deputaatschap: ds. M.H. Schot • Julianasingel 11 • 3341 EE Hendrik-Ido-Ambacht

DEPUTAATSCHAP VOOR ISRAËL
LIDMAATSCHAP VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Colofon

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers
ds. G.J. van Aalst
Perengaard 65, 3264 PB Nieuw-Beijerland
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"
ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan
Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,47 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika
Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

EEN LIED IN DE HERBERG

'DE BUURVOUW?' VROEG DE BAAS VAN DE HERBERG AAN ZIJN ZOON HENDRIK. HIJ TROK AAN ZIJN BRETELS EN LIET DIE MET EEN PLOF OP ZIJN DIKKE BUIK TERECHTKOMEN. 'HOE WEEET JIJ DAT?'

'De... de... buurvrouw zei...!', stotterde Hendrik. Hij durfde het bijna niet te zeggen. Vader keek hem zo strak aan. Misschien werd vader wel heel erg boos, maar hij moest het zeggen. 'Dat Arie niet zulke mooie kleren krijgt als ik, omdat... omdat zijn vader al het geld bij u brengt. U moet... geen sterke drank meer verkopen, vader.'

Vader keek hem even peinzend aan. 'Dat zou wat moois zijn', antwoordde hij toen. 'Van moeders thee en koffie kan onze schoorsteen niet roken.'

'O...!', zei Hendrik teleurgesteld. 'Dus het moet. Maar ik vind het wel erg voor Arie dat hij daardoor geen nieuwe kleren kan krijgen.'

Vader schoof nijdig een glas naar achteren. 'Daar heb jij niets mee te maken', bromde hij. 'En als je zeurt, ga je maar naar bed.'

Hendrik liep snel naar de keuken. Moeder maakte net een bord eten voor de meneer klaar. Wat zag dat er lekker uit. 'Jij krijgt zo ook een stukje worst, Hendrik', zei moeder. Moeder was altijd vriendelijk. Van haar mocht hij wel met Arie spelen. Vader had het liever niet. Maar het was juist zo fijn bij Arie thuis. Aries vader was molenaar. Je kon zo fijn verstoppertje spelen in de molen. En er waren zulke mooie hoekjes waar je in kon kruipen. Ze mochten ook vaak kijken als er graan werd gemalen.

Maar het fijnste was dat hij met Arie mee naar de zondagsschool mocht. Hij had pas nog zo'n mooi versje geleerd. Zacht neuriede hij het voor zich uit:

*HEER, door goedheid aangedreven,
Zijt Gij mild in 't schuldvergeven;
Wie U aanroept in den nood,
Vindt Uw gunst oneindig groot.*

Hij moest niet te hard neurieën, want vader hield niet van vrome versjes.

VERVOLGVERHAAL | GEESJE VOGELAAR-VAN MOURIK - uitg. Gebr. Koster

03

Navolgen

Er zijn verschillende woorden die veel op elkaar lijken. Volgen, opvolgen, vervolgen, navolgen. Toch zit er verschil tussen deze woorden.

Een leider wordt gevolgd. Hij heeft volgelingen. Binnen een familiebedrijf wordt er vaak geprobeerd om een opvolger te zoeken. De politie gaat weleens tot vervolging over bij bijvoorbeeld een ernstige verkeersovertreiding met vreselijke gevolgen.

Petrus schrijft over het navolgen van de Heere Jezus. Hij heeft ons een voorbeeld nagelaten (1 Petr. 2:21). Gods kind heeft in dit spoor te gaan. Hij moet zijn voetstappen op dezelfde weg zetten. Waarin moet een gelovige Hem navolgen? De Bijbel geeft heel concrete zaken aan. De Heere Jezus kende een biddend leven. Hij zocht iedere dag de stilte, ver weg bij het rumoer van het dagelijkse leven. Zo kon Hij rustig bidden tot Zijn Vader. Dat voorbeeld moet nagevolgd worden door iedereen die Hem kent.

Een navolger van de Heere Jezus moet ootmoedig vergevingsgezind zijn. Zelfs aan het kruis sprak Hij woorden van vergeving. Hij heeft het Zijn discipelen voorgehouden dat ze niet zeven keer, maar zeventig keer zeven moesten vergeven. Altijd bereid om te vergeven.

Een navolger van Hem ondergaat net als Hij lijden. Hij zal gelasterd worden. Hij zal strijden tegen onrecht, maar ook onrecht moeten verdragen. Een navolger zal innerlijke ontferming kennen ten opzichte van anderen. Een navolger kent een dienend leven. Al deze zaken komen zo duidelijk in het leven van de Heere Jezus naar voren. Je kunt er zelf - denk ik - wel de voorbeelden bij bedenken.

Kijk eens eerlijk naar jouw eigen leven. Ben je een navolger van Hem? Is jouw leven een voorbeeld voor anderen? Wie zegt dat hij in Hem blijft, die moet ook alzo wandelen gelijk Hij gewandeld heeft (1 Joh. 2:16). En Paulus zegt: 'Wees mede mijn navolgers gelijk ik van Christus' (1 Kor. 11:1).

Leestip: 1 Petrus 2:21-25

Gods kinderen moeten in Zijn spoor gaan.

L. VAN DER HAM, KRIMPEN AAN DEN IJSSEL

Ds. Labee over:

Kennis van de drie-enige God

Waarom wordt er zo vaak in de prediking gesproken over kennis van de drie-enige God?

Kern

Het antwoord kan heel kort zijn: dat is de eigenlijke kern van het ware geloof! We liggen van nature in onze doodstaat, verdoemelijk voor God. Of we liggen voor rekening van Christus, ingelijfd in Hem, door een waar geloof. De grote Profeet en Leraar sprak: 'En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, den enigen waarachtigen God, en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt' (Joh. 17:3). In de kanttekening (6a) kunnen we lezen: 'Dat is, de weg en het middel om tot het eeuwige leven te komen is de rechte kennis van God en van den

Middelaar Jezus Christus, namelijk vergezelschap met een vast vertrouwen'. Hetzelfde onderwijs krijgen we uit Zondag 7 van onze Heidelbergse Catechismus. Eerst vinden we daar, dat niet alle mensen zalig worden maar alleen degenen die Hem (dat is Jezus) 'door een waar geloof worden ingelijfd en al Zijn weldaden aanneemen'. Dan horen we wat een waar geloof eigenlijk is en ten slotte wat een ware Christen nodig is te geloven. Als Ursinus (1534-1584) dan als kern van het Evangelie de twaalf geloofsartikelen aanwijst, horen we wat de kern van het geloofsbelijden van een kind van God is: God de Vader en onze schepping, God de Zoon en onze verlossing, God de Heilige Geest en onze heiligmaking. Het gaat een echte gelovige niet allereerst om allerlei Bijbelse waarheden uit het Woord maar om de GóD van dat Woord. Om de drie-enige God, Die Zichzelf zo heeft geopenbaard in dat Woord. Een pelgrim naar Sion belijdt met mond en hart: 'Ik geloof in God...'

Kennis

Onze Nederlandse Geloofsbelijdenis schrijft zo onderwijzend in artikel 9 over dat 'geheim' van de drie Personen in het ene, Goddelijke Wezen: 'Dit alles weten wij, zo uit de getuigenissen der Heilige Schrift, alsook uit Hun werkingen, en voornamelijk uit degene die wij in ons gevoelen (...): Om uit te leggen wat dat bevindelijk wil zeggen, laten we u een citaat meelesen van J.C. Philpot (1802-1869) over de woorden 'Want Drie zijn er Die getuigen in de hemel: de Vader, het Woord en de Heilige Geest; en deze Drie zijn één' (1 Joh. 5:7). We lezen daar: 'Al Gods kinderen worden geleid tot de kennis der Drie-eenheid, waarlijk niet door bespiegelende redenering of spitsvondigheid van het verstand. De Geest onderwijst hen niet door blote verstandsbeschouwing, maar door de kracht en de bedauwing der Goddelijke waarheid in het hart. Al Gods kinderen leren het leerstuk van de Drie-eenheid in hun ziel. Zij leren door Goddelijke onderwijzing de autoriteit, rechtvaardigheid, majesteit en heiligheid kennen, en te bestemder tijd de liefde van God de Vader.

Zij leren de Godheid van Christus kennen in hun ziel door het gevoel van de kracht van Zijn bloed als het bloed van God, Hand. 20:28, en Zijn gerechtigheid als de gerechtigheid van God. En zij leren de Godheid en het persoonsbestaan van de Heilige Geest door de bevinding van de Goddelijke kracht Zijner werkingen in hun harten. Zij leren ook dat Hij God is, door het waarnemen hoe Hij al hun handelingen beproeft, elk hunner verborgen gedachten aan het licht brengt, en gedeelten van het Woord Gods in hun zielen toepast, die niemand dan God kan voortbrengen of zo juist geschikt kan toepassen. En wanneer zij aldus door Goddelijke onderwijzing geleid worden in de drie Personen van de Godheid, dan leren zij kennen en ontwaren in het binnenste van hun consciënties dat er drie Personen zijn, gelijk in macht, wil, wezen en heerlijkheid, en nochtans maar één Jehova. Nu, deze waarheden kan niemand tot zaligheid leren, dan alleen door deze bijzondere onderwijzing. Men moge dit alles weten en nog veel meer dan dit met zijn verstand en oordeel; maar een tastbare bevinding van de kracht dezer dingen in de consciëntie, met een Goddelijke vernedering des harten daaronder, met een verwijding des harten en een bevindelijke genieting daarvan, is alleen vrucht van de onderwijzing Gods, die ons geschonken wordt, waardoor wij worden een nieuw schepsel in Christus!

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.